

**Korupcijas
novēršanas un apkarošanas
biroja**

**PUBLISKAIS
PĀRSKATS**

2007

Satura rādītājs

Ievads	4
Biroja statuss un funkcijas.....	8
Biroja darbības rezultāti	11
Darbības rezultāti korupcijas novēršanā	12
Interesu konflikta novēršana valsts amatpersonu darbībā	12
Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģijas un programmas īstenošana	17
Normatīvo aktu projektu izstrāde	19
Sabiedrības informēšana un izglītošana.....	23
Sabiedriskās domas izpēte	31
Darbības rezultāti politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē.....	39
Darbības rezultāti korupcijas apkarošanā.....	44
Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana	49
Biroja personāls	55
Budžeta informācija	59
Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2007.gadā.....	59
Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums	60
Iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes pilnveidošana	61

Cienījamais pārskata lasītāj!

2007. gads Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja un visas Latvijas vēsturē ieies kā laiks, kad biroja atklātie noziedzīgie nodarījumi valsts un pašvaldību institūcijās un konstatētie atsevišķu politisko partiju prettiesiskās rīcības priekšvēlēšanu periodā gadījumi tik spilgti iezīmēja pretrunas starp Biroja un varas pārstāvju mērķiem un ideāliem, ka sabiedrība izgāja ielās, lai izteiktu atbalstu tā darbībai un iestātos par Biroja neatkarību.

Biroja darbība tiek rūpīgi uzraudzīta un kontrolēta visās tā darbības jomās, it īpaši kriminālprocesuālās darbības. Aizdomās turētās personas un viņu advokāti izmanto visus iespējamus pārsūdzības mehānismus, apzinoties, ka Birojam jāsekmē izmeklēšanas noslēpums un tas nedrīkst sniegt komentārus, bieži vien provocē mūs, izplatot medijos sagrozītu vai melīgu informāciju. Tādēļ, lai nodrošinātu, ka mūsu izmeklētāji un pārbaužu veicēji varētu kvalitatīvi un efektīvi strādāt, ir bijis jāpieliek daudz pūļu, lai nepieļautu kļūmes mums uzdoto pienākumu izpildē. Tiesiskums ir mūsu darbības vadmotīvs, tādēļ biroja darbinieki ir neatlaidīgi tā nodrošināšanā. Protams – precizitāte un privātpersonas tiesību aizsardzība prasa laiku – lietu izskatīšana var neveikties tik ātri kā vērotāji no malas to vēlētos. Tomēr mūsu princips „Septiņreiz nomēri, vienreiz nogriez” ir attaisnojies – biroja uzsāktās lietas 2007.gadā visos gadījumos prokuratūra ir pieņēmusi izskatīšanai kriminālvajāšanas uzsākšanai, vismaz 90% no Biroja pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās tiesa ir atstājusi spēkā.

Vērtējot situāciju kopumā, esmu gandarīts par to, ka vairākumā valsts iestāžu ir sagatavoti pretkorupcijas plāni un koruptīvo noziegumu skaitam ir tendence pakāpeniski mazināties.

Cīņa ar korupciju nav ātri padarāms darbs, mēs nevarēsim vienu dienu kalendārā atzīmēt, ka ar šodienu korupcija ir izskausta. Tādēļ Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam par spīti visām grūtībām ir jāturpina neatlaidīgi pildīt savu misiju:

Mēs vērsamies pret korupciju ar likuma spēku un sabiedrības atbalstu, lai panāktu amatpersonām uzticētās varas godprātīgu izmantošanu valsts un sabiedrības interesēs.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas
biroja priekšnieks

Aleksejs Loskutovs

Ievads

Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojs (turpmāk tekstā – Birojs) ik gadu saskaņā ar Likuma par budžetu un finanšu vadību 14.panta trešo daļu un atbilstoši Ministru kabineta 2006.gada 17.janvāra noteikumiem Nr.44 „Noteikumi par gada publisko pārskatu saturu un to sagatavošanas kārtību” sagatavo publisko pārskatu, kas nodrošina Biroja faktiski sasniegto rezultātu salīdzinājumu ar valdības deklarācijā un Biroja plānos noteiktajiem rīcības virzieniem un uzdevumiem.

Biroja vēsturē 2007. gads ir bijis iezīmīgs vismaz trijos veidos: pirmkārt, partiju finanšu kontroles rezultātā divu politisko partiju priekšvēlēšanu aģitācijā tika atklāti tādi nozīmīgi pārkāpumi, kas izraisīja plašu rezonansi sabiedrībā, otrkārt – korupcijas apkarošanas pasākumu ietvaros tika atklāti koruptīvi noziedzīgi nodarījumi tiesības aizsardzības, muitas un robežkontroles institūciju amatpersonu rīcībā, kas, cerams, turpmāk ļaus šīm iestādēm ievērojami uzlabot savu darbu, treškārt – uz laiku no amata tika atstādināts Biroja priekšnieks, pret ko tika vērsti sabiedrības protesti, kuru rezultātā priekšnieku atjaunoja amatā.

2007.gadā veiktie pētījumi un Biroja darbinieku veiktās pārbaudes apliecina, ka administratīvās korupcijas izplatība valstī ar katru gadu mazinās un to lielā mērā iespaido tieši Biroja sekmīgā darbība korupcijas apkarošanā un novēršanā. No vienas puses valsts amatpersonu rīcības tiesiskuma kontrole ir kļuvusi efektīvāka, stiprinot soda neizbēgamības atmosfēru. No otras puses – pēc Biroja iniciatīvas valsts un pašvaldības institūcijas pašas ir sākušas ieviest iekšējos organizatoriskos pretkorupcijas pasākumus. Līdz ar to amatpersonu patvaļas un ļaunprātīgas dienesta stāvokļa izmantošanas ietekme uz administratīvo lēmumu pieņemšanas procesu kļūst mazāk iespējama, kukuļu izspiešana – kā visbīstamākais no koruptīvas rīcības veidiem, kļūst retāka vai arī nav tik atklāta un tieša. Pētījumi liecina, ka situācija ar augstākā līmeņa valsts amatpersonu korupciju nav uzlabojusies un vēlme iedzīvoties uz publisko resursu rēķina atsevišķu personu rīcībā vēl joprojām saglabājas, bet tiek īstenota arvien slēptākā veidā

Pieaugot Biroja izmeklētāju profesionalitātei un apkarošanas bloka kapacitātei, tiek atklāti arvien sarežģītāki noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā. Palielinās tādu atklāto noziedzīgo nodarījumu skaits, kuru izdarīšanā iesaistītas augstas valsts amatpersonas, kukuļa saņemšana notikusi komplicēti, pēc ilgākā laika periodā saskaņotas shēmas, izmantojot dažādus starpniekus, bieži – tikai tādas personas, kuras savā starpā ir ilgstoši un tuvu pazīstamas. Noziegumu plānošanā un izdarīšanā tiek iesaistītas personas ar augstu izglītības un profesionālo iemaņu līmeni, kas maksimāli apgrūtina noziedzīga nodarījuma atklāšanu. Arvien biežāk tiek konstatētas un atklātas vienu un to pašu personu izdarītas vairākas noziedzīgo nodarījumu epizodes. Biroja izmeklētās krimināllietas ir apjomīgas un prasa lielus laika un cilvēku resursus pierādījumu bāzes savākšanai un nostiprināšanai.

2007.gadā Biroja Izmeklēšanas nodaļa uzsākusi 30 kriminālprocesus. Kriminālvajāšanas uzsākšanai prokuratūrai nosūtīti 18 kriminālprocesi pret 46 personām, izbeigti 14 kriminālprocesi. Pēc piekritības citām izmeklēšanas iestādēm nosūtīti 5 kriminālprocesi. No citām izmeklēšanas iestādēm saņemti 6 kriminālprocesi. Pieņemti 56 lēmumi rezolūcijas veidā atteikt uzsākt kriminālprocesu. Vairākums noziedzīgo nodarījumu saistīti ar kukuļdošanu, kukuļņemšanu un kukuļu piesavināšanos.

Valsts amatpersonu darbības kontrole un interešu konflikta novēršana ir viena no apjomīgākajām Biroja darbības jomām. Koruptīvu administratīvo pārkāpumu identificēšana ir ļoti sarežģīta, jo, lai atklātu personu rīcību interešu konflikta situācijā ir jāveic apjomīga dokumentu analīze, izpētot lēmumu pieņemšanas gaitu. Administratīvo lēmumu pieņemšanas kvalitāti apliecina tas, ka aptuveni 90% no pieņemtajiem lēmumiem pārsūdzības procesā Biroja priekšniekam tiek atstāti spēkā.

Kopumā vērtējot, saņemto sūdzību un iesniegumu skaits kopš 2005.gada samazinās, tajā pašā laikā pie administratīvās atbildības saukto personu skaits saglabājas iepriekšējā līmenī.

Birojs 2007.gada laikā veicis 691 pārbaudi saistībā ar iespējamu rīcību interešu konflikta situācijā. Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 2007.gadā uzsākta 131 administratīvās pārbaudes lieta. Pie administratīvās atbildības saukta 91 valsts amatpersona, kopumā piemērojot naudas sodu 7756 latu apmērā.

Kopumā 2007.gadā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļa konstatējusi 154 administratīvos pārkāpumus. No tiem 71% jeb 109 gadījumos (pērn 66%) administratīvais pārkāpums saistīts ar valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu. Otrs izplatītākais administratīvais pārkāpums ir valsts amatpersonas neziņošana par atrašanos interešu konflikta situācijā

Būtisks traucēklis Biroja ikdienas darbam ir joprojām neatrisinātais kompetences sadalījums starp Biroju un Valsts ieņēmumu dienestu (VID) jautājumā par amatpersonu deklarāciju pārbaudi. Iesniegto deklarāciju atbilstība patiesībai jāpārbauda VID, bet Birojam jāpēta, vai tajās sniegtā informācija neliecina par interešu konfliktu. Taču VID šādai nostājai nepiekrīt.

Biroja konstatētie atsevišķu partiju pārkāpumi priekšvēlēšanu periodā ir veicinājuši šo partiju pārstāvju neapmierinātību ar tā darbu. Tomēr Birojs turpina neatlaidīgi pildīt sev uzlikto pienākumu – skrupulozi sekot likuma prasību ievērošanai visu partiju darbībā neatkarīgi no to lieluma vai piederības vai nepiederības valdošajai koalīcijai. Sabiedrība to augstu novērtē – 2007.gada nogalē veiktā iedzīvotāju aptauja liecina, ka iedzīvotāji atzinīgi izsakās par Biroju (45% respondentu uzticas tā darbībai).

Biroja veikto finanšu auditu ietekmē politisko partiju grāmatvedība lielākoties tiek kārtota atbilstoši likuma prasībām, tomēr, tā kā vairāku svarīgu aspektu regulējums normatīvajos aktos nav detalizēti noteikts, tad Birojam ir jārēķinās, ka politiskās partijas pārsūdzēs Biroja pieņemtos lēmumus

administratīvo pārkāpumu lietās un līdz ar to ir jāiegulda lielāki resursi pierādījumu savākšanā.

Biroja veiktās politisko organizāciju finanšu kontroles rezultāti pārskata periodā uzrādīja apjomīgus pārkāpumus atsevišķu partiju priekšvēlēšanu izdevumos. Par konstatētajiem pārkāpumiem atskaites periodā tika pieņemti 17 administratīvie lēmumi, divām politiskajām partijām piemērojot maksimālo administratīvā soda lielumu – Ls 5000. 2007.gadā tika uzdots partijām atmaksāt pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu saņemto finansējumu – kopumā Ls 30 223,72 apmērā. 2007.gadā tika pārbaudīti 390 ziņojumi par politisko organizāciju saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem).

Stingrāka parlamentārā uzraudzība par iestāžu iekšējiem pretkorupcijas pasākumiem ir veicinājusi daudzu valsts pārvaldes iestāžu korupcijas novēršanas spēju stiprināšanu. Tomēr kopumā pretkorupcijas pasākumiem ir nepietiekams politiskais atbalsts un Biroja sniegtās likumdošanas iniciatīvas, kas ir vērstas uz korupcijas risku samazināšanu vai izslēgšanu bieži vien netiek atbalstītas.

Diemžēl korupcijas risku mazināšana ar jaunu normatīvo regulējumu nav bijusi sevišķi sekmīga. Biroja ierosinātie normatīvo aktu grozījumi bieži vien Ministru kabinetā un Saeimā paliek bez tālākas virzības. Piemēram, Biroja piedāvātie Krimināllikuma un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (LAPK) grozījumi saistībā ar politisko partiju finansēšanu vienlaikus iesniegti valdībā, bet kaut cik uz priekšu pārvirzījies tikai LAPK. Vēl arvien ir atsevišķas jomas, kur vai nu vispār nav normatīvā regulējuma vai arī tas ir nepietiekošs – valsts un pašvaldības mantas iznomāšana, kriminālatbildība par būtiskiem pārkāpumiem politisko partiju finansēšanā, personu, kas ziņo par interešu konfliktiem vai koruptīviem noziedzīgiem nodarījumiem aizsardzība, iedzīvotāju ienākumu kontrole u.c..

Tādi sociālie faktori kā iedzīvotāju neuzticēšanās valsts pārvaldei, nelojālā attieksme pret pieņemtajiem likumiem, salīdzinoši lielā tolerance pret korupciju un nodokļu nemaksāšanu, daļā sabiedrības nostiprina pārliecību, ka ar kukuļdošanu var atrisināt visus jautājumus valsts pārvaldē. Nozīmīgs faktors ir arī zināšanu trūkums par korupcijas negatīvajām sekām un atbildību par koruptīvu rīcību, kā arī valsts amatpersonas pilnvaru realizēšanu interešu konflikta situācijā. Valsts amatpersonu savtīgu rīcību un gatavību ļaunprātīgi izmantot dienesta stāvokli ietekmē arī ekonomiskais stāvoklis valstī un inflācija, kas samazina legāli nopelnīto ienākumu vērtību. Līdz ar to īpaša nozīme ir sabiedrības un valsts amatpersonu informēšanai un izglītošanai. Lai celtu sabiedrības tiesisko apziņu un skaidrotu, ka korupcija līdz minimumam samazina iespējas iedzīvotājiem godīgi un legāli piedalīties politikas veidošanā un valsts pārvaldē, tātad apdraud pilsoņu tiesības īstenot politisko gribu, 2007. gadā pirmo reizi Birojs uzrunāja plašu sabiedrību, realizējot spilgtu sociālās reklāmas kampaņu. Lai ar pieejamajiem pieticīgajiem resursiem piesaistītu uzmanību, neparastā veidā asociatīvi tika vilktas paralēles starp korupciju un citu amorālas rīcības veidu – prostitūciju.

Ņemot vērā sabiedrības lielo interesi par atklātajiem koruptīvajiem pārkāpumiem, Birojs nodrošina informācijas sniegšanu preses pārstāvjiem un

saikni ar sabiedrību, iesaistot nevalstiskā sektora pārstāvjus un rīkojot dažādas diskusijas. Lai nepieļautu tiesībpārkāpumus Biroja kompetences jomās, tiek organizēti mācību semināri dažādām valsts amatpersonu mērķauditorijām. Kopumā 2007. gadā tika apmācītas aptuveni 1400 valsts amatpersonas.

Biroja darbinieki, atbilstoši veicamajiem amata pienākumiem, paaugstinājuši kvalifikāciju vairākās jomās – juridiskie jautājumi, vadības zinības, komunikācija, informācijas tehnoloģijas, finanses un grāmatvedība, iekšējais audits, kvalitātes vadība, svešvalodas (angļu valoda un franču valoda).

Vairāki Biroja darbinieki turpina studijas augstākās izglītības iestādēs maģistrantūrā un doktorantūrā.

Prognozes par regulējamās vides attīstības dinamiku

Īstenotajām izglītošanas aktivitātēm nav paredzams visaptverošs ilglaicīgs efekts korupcijas novēršanā, ja apmācība par pretkorupcijas pasākumiem iestādēs, publiskās pārvaldes ētiku un interešu konfliktu novēršanu netiek ieviesta kā obligāta un sistemātiska visā valsts pārvaldē.

Sagatavojot nākamo stratēģisko dokumentu valsts politikai korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā, nepieciešams veicināt izpratni, ka nav iespējama efektīva publiskā pārvalde, ja netiek samazinātas korupcijas radītās izmaksas.

Koruptīva prakse valsts pārvaldes administratīvajā līmenī mazināsies, tomēr atsevišķās sfērās saglabāsies. Pateicoties pēdējā laika tiesu praksei, amatpersonām zudusi nesodāmības sajūta, institūcijas arvien vairāk īsteno dažādus iekšējās kontroles mehānismus, lai nepieļautu prettiesisku rīcību.

Tai pat laikā ir jomas, kurās korupcijas risks būs joprojām būtisks, piemēram, publiskie iepirkumi, rīcība ar valsts un pašvaldības mantu un finanšu līdzekļiem, tiesībaizsardzības sfērā un komersantu darbības uzraudzības jomā. Korupcijas novēršanā viennozīmīgi liela loma ir plašsaziņas līdzekļiem, kas ziņo par jauniem atklātiem nodarījumiem un kas amatpersonas attur no līdzīgu pārkāpumu pieļaušanas. Tomēr vienlaikus ar šo publicitāti atklātībā nonāk Biroja izmantotās izmeklēšanas darbības un pierādījumu vākšanas metodes. Reizē ar mūsdienu tehnoloģiju attīstību tas neapšaubāmi ietekmē noziegumu atklāšanas iespējas. Ar katru nākamo jaunatklāto lietu nepieciešams pilnveidoties arī Birojam. Izmeklētājiem jāspēj prognozēt amatpersonu un viņu advokātu uzvedība gan tiesā, gan arī publiskajā telpā.

Pateicoties sabiedrības lielajai uzticībai un atbalstam, Birojs ar katru gadu uzkrāj arvien vairāk informācijas, kuras apjomam palielinoties, aktualizējas Biroja darbinieku kapacitātes jautājums. Ņemot vērā augstās prasības un zināmas nepilnības sociālo garantiju nodrošināšanā (izdienas pensijas, atalgojums), Birojam kļūst arvien grūtāk piesaistīt pietiekami kvalificētu personālu.

Biroja statuss un funkcijas

Birojs ir Ministru kabineta pārraudzībā esoša valsts pārvaldes iestāde, kas pilda likumā noteiktās funkcijas korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī politisko organizāciju (partiju) un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē.

Biroja funkcijas korupcijas novēršanā un sabiedrības izglītošanā

Korupcijas novēršanas jomā Birojs izstrādā Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģiju un valsts programmu, kā arī koordinē programmā minēto institūciju sadarbību, lai nodrošinātu izvirzīto mērķu sasniegšanu. Birojs izstrādā metodiku korupcijas novēršanai un apkarošanai valsts un pašvaldību iestādēs un privātajā sektorā. Birojs analizē valsts iestāžu praksi korupcijas novēršanā un atklātos korupcijas gadījumus, un iesniedz savus priekšlikumus konstatēto trūkumu novēršanai.

Lai novērstu korupciju veicinošas normas, Birojs analizē normatīvos aktus un normatīvo aktu projektus, kā arī ierosina izdarīt tajos grozījumus, iesniedz priekšlikumus jaunu normatīvo aktu projektu izstrādāšanai.

Biroja funkcijas valsts amatpersonu interešu konflikta novēršanā

Birojs kontrolē interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā, kā arī normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto aizliegumu un papildu ierobežojumu ievērošanu. Konstatējot likuma “Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu pārkāpumus, Birojs sauc valsts amatpersonas pie administratīvās atbildības – izskata administratīvo pārkāpumu lietas un piemēro sodus par administratīvajiem pārkāpumiem, kuru izskatīšana saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu ir piekritīga Birojam.

Biroja funkcijas politisko organizāciju finanšu kontrolē

Birojs kontrolē politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildi un likumā noteiktajos gadījumos sauc vainīgās personas pie administratīvās atbildības. Birojs apkopo un analizē sagatavoto informāciju par partiju iesniegtajām finansiālās darbības deklarācijām, konstatētajiem pārkāpumiem to iesniegšanā un par likumā noteikto ierobežojumu neievērošanu. Ne retāk kā reizi gadā informē sabiedrību par atklātajiem politisko organizāciju un to apvienību finansēšanas noteikumu pārkāpumiem, kā arī par veiktajiem pasākumiem to novēršanai.

Biroja funkcijas korupcijas apkarošanā

Lai atklātu Krimināllikumā paredzētos noziedzīgos nodarījumus valsts institūciju dienestā, kā arī pārkāpumus politisko organizāciju finansēšanas jomā, Birojs veic izmeklēšanu un operatīvo darbību.

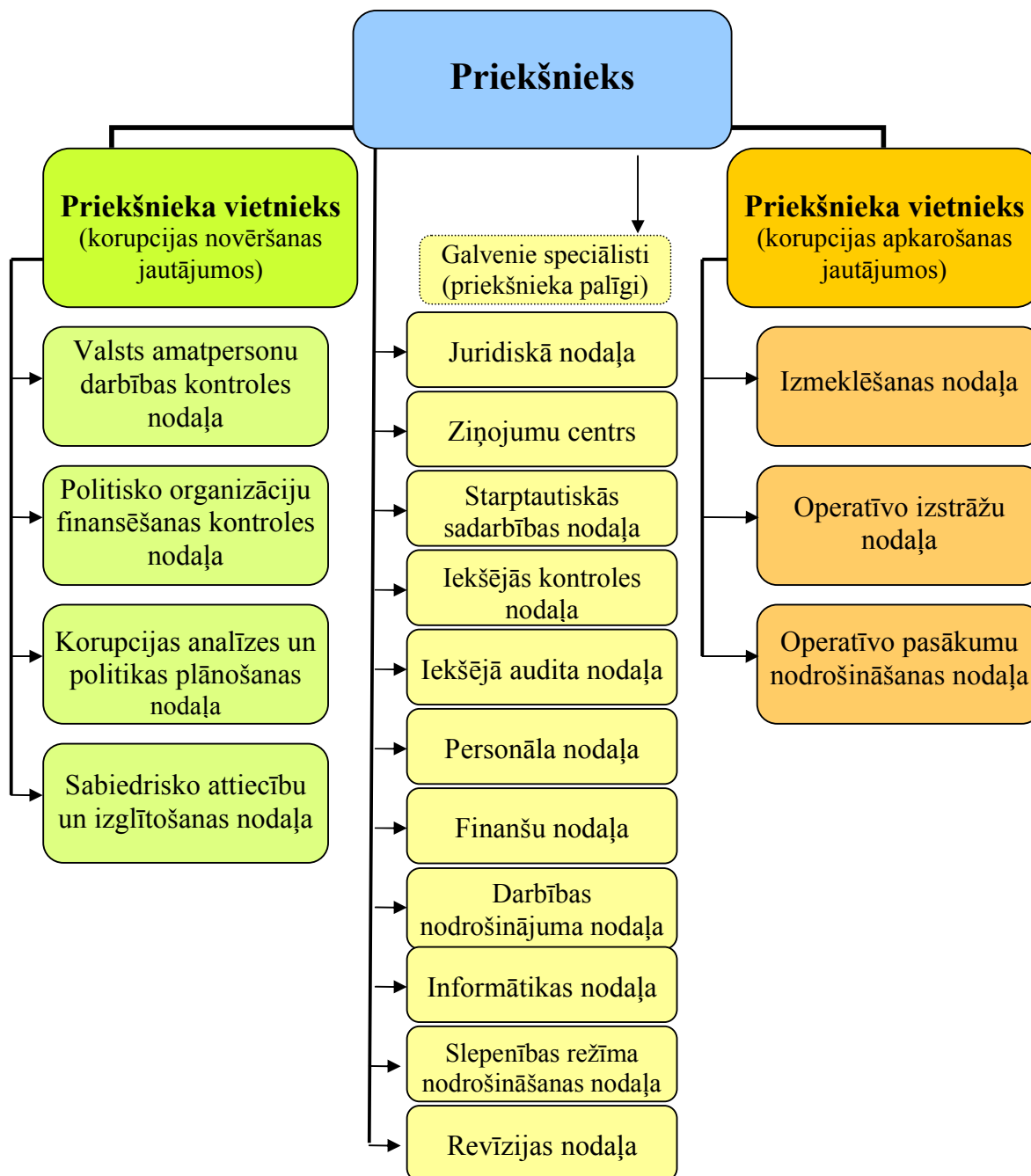
Biroja struktūra

Biroja darbu vada Biroja priekšnieks, kuru ieceļ amatā uz pieciem gadiem un atbrīvo no amata Saeima pēc Ministru kabineta ieteikuma.

Biroja priekšnieks ir atbildīgs par Biroja noteikto funkciju izpildi, izlemj par lietu izskatīšanas un lēmumu pieņemšanas piekritību, nosaka amatpersonu un darbinieku pienākumus, tiesības un uzdevumus, kā arī apstiprina Biroja darbību reglamentējošos iekšējos normatīvos aktus un iesniedz Ministru kabinetā nepieciešamo valsts budžeta līdzekļu pieprasījuma projektu. Biroja priekšniekam ir divi vietnieki – vietnieks korupcijas apkarošanas jautājumos un vietnieks korupcijas novēršanas jautājumos.

Ar 2007.gada 1.janvāri Birojā ir izveidota Revīzijas nodaļa un saskaņā ar 2006.gada 31.maija Ministru kabineta rīkojumu Nr.390 „Par Organizētās noziedzības novēršanas, apkarošanas un samazināšanas valsts programmu 2006. – 2010.gadam” Operatīvo izstrāžu nodaļā – operatīvās analīzes grupa. Precizējot nodaļas nosaukuma atbilstību veicamajām funkcijām, Korupcijas analīzes un pret darbības metodikas izstrādes nodaļa tika pārdēvēta par Korupcijas analīzes un politikas plānošanas nodaļu. Biroja struktūru skat. 1.attēlā.

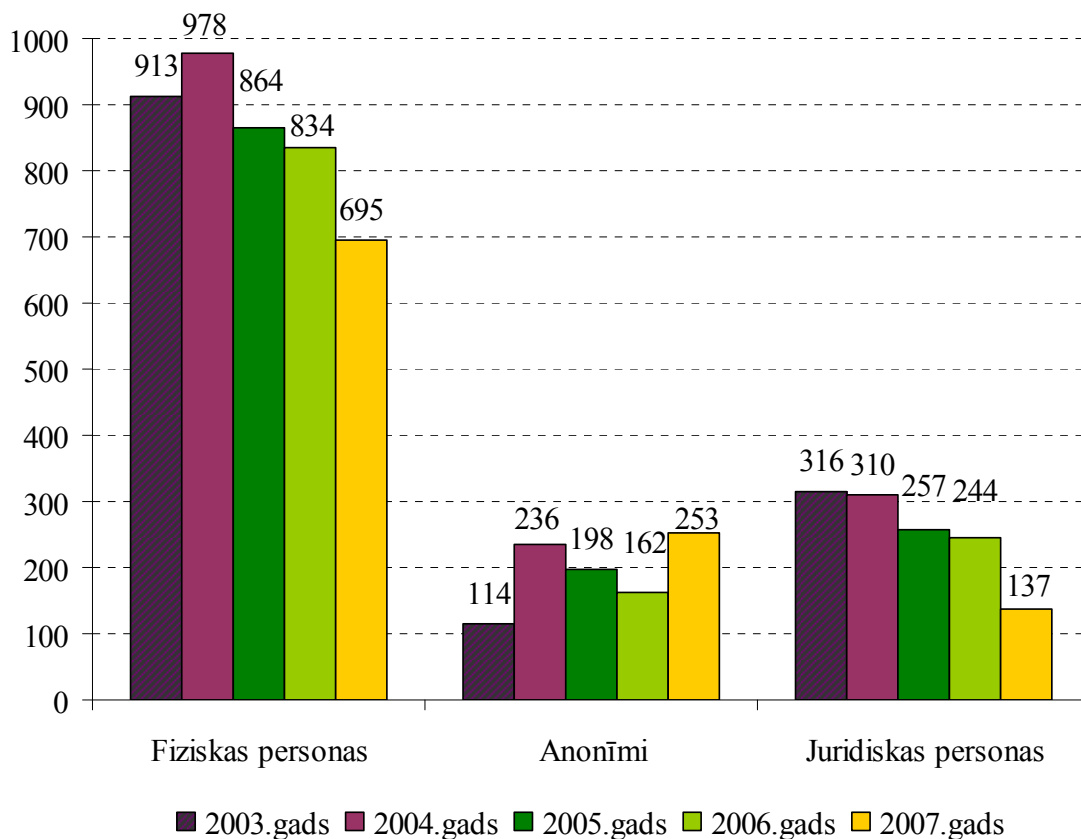
1. Attēls Biroja struktūra

Biroja darbības rezultāti

2007.gadā kopumā saņemti **1085** iesniegumi par iespējamu valsts amatpersonu koruptīvu rīcību, no kuriem **695** bija fizisku personu, **137** juridisku personu iesniegumi un **253** anonīmi iesniegumi (skat. 2.attēlu).

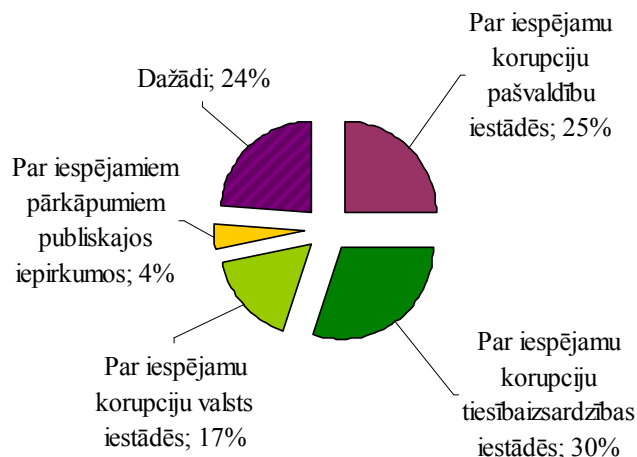
2.Attēls. Birojā saņemtie iesniegumi 2003. – 2007.gads

Ziņojumu centrā 2007.gadā ir pieņemti **167** apmeklētāji un **658** reizes saņemta informācija pa bezmaksas tālruni (**8002070**).

No saņemtajiem iesniegumiem 54% gadījumu ir sagatavotas atbildes iesniedzējiem un viņu iesniegumi ir pārsūtīti pēc piekritības citām iestādēm. Iesniegumos visbiežāk minētas norādes uz iespējamiem koruptīviem pārkāpumiem tiesībsardzības iestādēs. 25% gadījumu saņemta informācija par iespējamiem amatpersonu pārkāpumiem pašvaldību iestādēs, piemēram, nelikumīga būvatļauju izsniegšana, ar privatizāciju un īpašuma tiesībām saistīti pārkāpumi, pašvaldību īpašumu iznomāšana, pašvaldības finanšu līdzekļu nelietderīga izmantošana vai amatpersonu atrašanās interešu konflikta situācijās. Birojā saņemti iesniegumi arī par medicīnas un izglītības iestādēs strādājošo amatpersonu rīcību, kā arī par pārkāpumiem saistībā ar iepirkumiem, konkursiem un izsolēm (skat. 3.attēlu).

3.Attēls. Birojā saņemto iesniegumu struktūra pēc to satura 2007.gadā

Biroja lietvedībā saņemts un reģistrēts **9701** dokuments, kas ir par 19% jeb 2287 dokumentiem mazāk nekā iepriekšējā gadā. Birojs nosūtījis **12247** dokumentus valsts un pašvaldību iestādēm, fiziskām un juridiskām personām.

Birojs sniedzis **80** atzinumus par tiesību aktu projektiem. Sagatavotas **152** atbildes uz iesniegumiem un dažādiem pieprasījumiem par tiesību normu skaidrojumiem.

2007.gadā Biroja Juridiskā nodaļa izskatījusi **35** sūdzības par Biroja amatpersonu pieņemtajiem lēmumiem un sagatavojusi Biroja priekšnieka lēmumprojektus; sagatavojusi 59 paskaidrojumus tiesai. Birojs ir bijis pārstāvēts **80** tiesas sēdēs.

Darbības rezultāti korupcijas novēršanā

Interesešu konflikta novēršana valsts amatpersonu darbībā

Valsts amatpersonu darbības kontrole un interesešu konflikta novēršana ir viena no apjomīgākajām Biroja darbības jomām, kuras mērķis ir nodrošināt valsts pārvaldes darbību sabiedrības interesēs, novēršot personiskās ieinteresētības ietekmi uz valsts amatpersonu darbību un lēmumu pieņemšanas procesu.

Rezultātu kopsavilkums

2007.gadā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļa izvērtēšanai saņēmusi **547** iesniegumus un sūdzības par iespējamiem likuma

„Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normu un citos normatīvajos aktos valsts amatpersonām noteikto papildu ierobežojumu ievērošanas pārkāpumiem un veikusi pārbaudes par šajos iesniegumos minētajiem faktiem, kas ir par 132 pārbaudēm mazāk nekā 2006.gadā. Pieaugot cilvēku tiesiskajai apziņai un izpratnei par valsts amatpersonu pieļautajiem likumpārkāpumiem, tomēr pastāvēt nepietiekamiem ziņotāju tiesiskās aizsardzības mehānismiem, cilvēki izvēlas ziņot anonīmi. Pamatojoties uz anonīmiem iesniegumiem (ziņojumiem) Birojs pēc savas iniciatīvas ierosinājis (veicis) pārbaudes **71** gadījumā (salīdzinoši – 2006.gadā izvērtēšanai saņemti 62 anonīmi iesniegumi). Kopumā 2007.gadā veiktas pārbaudes par **691** iesniegumā un sūdzībā minētajiem faktiem, kā arī veiktas **147** pārbaudes dažādās valsts un pašvaldību institūcijās.

Izskatot iedzīvotāju iesniegumus un sūdzības par valsts amatpersonu iespējamo darbību interešu konflikta situācijā, vienlaicīgi Biroja kompetences ietvaros pārbaudītas arī šo valsts amatpersonu deklarācijas. Veicot minētās pārbaudes, pārbaudītas **738** amatpersonas, kopumā izvērtējot **1930** valsts amatpersonu deklarācijās norādītās ziņas. Kopumā 2007.gadā no Valsts ieņēmumu dienesta (turpmāk tekstā – VID) tai skaitā, izmantojot VID valsts amatpersonu deklarāciju datu bāzi „VADIS”, tika pieprasītas **1837** valsts amatpersonu deklarācijas.

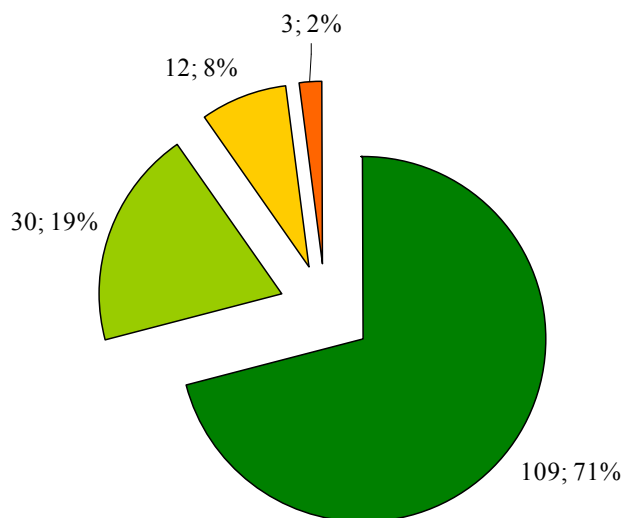
Kopumā vērtējot, saņemto sūdzību un iesniegumu skaits kopš 2005.gada samazinās, tajā pašā laikā pie administratīvās atbildības saukto personu skaits saglabājas iepriekšējā līmenī.

Par valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu neievērošanu, kas noteikti likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 2007.gadā uzsākta lietvedība **131** administratīvā pārkāpuma lietā. Pie administratīvās atbildības saukta **91** valsts amatpersona, kopumā piemērojot naudas sodu **7756** latu apmērā, savukārt **22** valsts amatpersonām saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 21.pantu izteikts mutvārdu aizrādījums, atzīstot izdarīto administratīvo pārkāpumu par maznozīmīgu.

Kopumā 2007.gadā Biroja Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļa konstatējusi **154** administratīvos pārkāpumus. No tiem 71% jeb 109 gadījumos (pērn 66%) administratīvais pārkāpums saistīts ar valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšanu. Otrs izplatītākais administratīvais pārkāpums ir valsts amatpersonas neziņošana par atrašanos interešu konflikta situācijā (skat. 4.attēlu).

Ar detalizētāku pārskatu par 2007.gadā pieņemtajiem lēmumiem administratīvo pārkāpumu lietās iespējams iepazīties Biroja mājas lapā sadaļā *Novēršana* <http://www.knab.gov.lv/lv/prevention/conflict/offences/>.

4.Attēls. Administratīvo pārkāpumu struktūra 2007.gadā pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (LAPK) pantiem

- Valsts amatpersonai noteikto ierobežojumu un aizliegumu pārkāpšana (LAPK 166.30)
- Neziņošana par atrašanos interešu konflikta situācijā (LAPK 166.29)
- Amatu savienošanas ierobežojumu izpildes kārtības neievērošana (LAPK 166.28)
- Valsts un pašvaldību institūciju vadītājiem noteikto pienākumu nepildīšana (LAPK 166.33)

Valsts amatpersonām noteikto ierobežojumu ievērošana

Visbiežāk valsts amatpersonas savā darbībā pieļāvušas likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 11.panta pirmajā daļā noteikto aizliegumu pārkāpumus, tas ir, nav ievērojušas aizliegumu valsts amatpersonai, pildot valsts amatpersonas pienākumus, sagatavot vai izdot administratīvos aktus, veikt uzraudzības, kontroles, izziņas vai sodīšanas funkcijas, slēgt līgumus vai veikt citas darbības, kurās šī valsts amatpersona, tās radnieki vai darījumu partneri ir personiski vai mantiski ieinteresēti.

Pārbaužu ietvaros atklāti fakti, kas liecina, ka valsts amatpersonas, pārkāpjot likumu, ir pieņēmušas darbā savus radniekus vai pieņēmušas tādas lēmumus vai veikušas citas amata pienākumu pildīšanu saistītas darbības, kurās viņu radnieki ir bijuši personiski vai mantiski ieinteresēti. Šīs personas nav pildījušas arī likumā noteikto pienākumu – informēt augstāko valsts amatpersonu vai koleģiālo institūciju par valsts amatpersonas amata pienākumu pildīšanu interešu konflikta situācijā, lūdzot deleģēt lēmumu pieņemšanu attiecībā uz saviem radniekiem citām personām.

Veicot 8. un 9.Saeimas deputātu darbības atbilstības pārbaudi likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, 2007.gadā administratīvajai sodīšanai izdoti 8 Saeimas deputāti un pie administratīvās

atbildības saukti seši 8.Saeimas deputāti. Visiem tika konstatēta atrašanās interešu konflikta situācijā, izsakot priekšlikumus par savu radnieku iecelšanu Saeimas deputāta palīga amatā, kā arī kontrolējot un uzraugot deputāta palīgam uzlikto pienākumu izpildi, tādējādi veicinot sabiedrības neuzticēšanos valsts amatpersonu darbībai, jo amata pienākumu veikšana attiecībā uz radniekiem notikusi personiskās (Saeimas deputāta radnieks iegūst darba vietu) un mantiskās (Saeimas deputāta palīgs saņem atalgojumu) ieinteresētības ietekmē.

Vairākas administratīvā pārkāpuma lietas pret esošajiem un bijušajiem Saeimas deputātiem turpinās 2008.gadā.

Saskaņā ar Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 275.panta pirmās daļas 2.punktu **8** gadījumos izbeigta lietvedība administratīvo pārkāpumu lietā.

Valsts amatpersonu civiltiesiskā atbildība

Saskaņā ar 30.pantu par likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” noteikumu pārkāpumiem ir paredzēta arī civiltiesiskā atbildība. Tas nozīmē, ka ienākumi un mantiskie labumi, kas gūti, pārkāpjot šajā likumā noteiktos ierobežojumus, vai proporcionāls to pieaugums ir piekritīgi valstij, presumējot, ka, pārkāpjot valsts noteiktos ierobežojumus un prettiesiski gūstot ienākumus vai mantiskos labumus, valsts amatpersona ir nodarījusi tādu kaitējumu valsts pārvaldības kārtībai, kas ir novērtējams mantiskā izteiksmē un ir proporcionāls aizliegtā veidā gūtu ienākumu, mantisko labumu un īpašuma vai mantas pieauguma vērtībai.

2007.gadā **26** (iepriekšējā gadā par 60 vairāk, jo tika mainīts tiesiskais regulējums, kas kļuva valsts amatpersonām labvēlīgāks) valsts amatpersonām lūgts labprātīgi atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus **Ls 68329,76** apmērā. Pārskata periodā **21** valsts amatpersona atlīdzinājusi valstij nodarītos zaudējumus **Ls 10416,19** apmērā.

2007.gada 7.jūnijā spēkā stājās grozījumi 30.pantā, kas nosaka, ka šie noteikumi par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu nav piemērojami gadījumos, ja amatu savienošana ir pieļaujama, saņemot augstākstāvošas amatpersonas (institūcijas) rakstveida atļauju, bet valsts amatpersona rakstveida atļauju nav lūgusi un šāda amatu savienošana nav radījusi interešu konfliktu. Citos gadījumos valsts amatpersonu pilnībā vai daļēji atbrīvo no to ienākumu un mantisko labumu atmaksas, kuri gūti, pārkāpjot likumā noteiktos ierobežojumus, ja pienākums atmaksāt ienākumus un mantiskos labumus nav samērīgs ar administratīvā pārkāpuma rezultātā radīto kaitējumu valsts pārvaldes kārtībai.

Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 30.panta trešajā daļā ir noteikts, ka, ja valsts amatpersona labprātīgi neatlīdzina valstij nodarītos zaudējumus, Birojam ir pienākums veikt nepieciešamās darbības, lai Civilprocesa likuma noteiktajā kārtībā prasītu atlīdzināt valstij nodarītos zaudējumus.

Administratīvā procesa likuma ietvaros Birojs 2007.gadā, pamatojoties uz Biroja priekšnieka paziņojumu par labprātīgu valstij nodarīto zaudējumu

atlīdzināšanu, ir sagatavojis un iesniedzis tiesām **4** pieteikumus par valstij nodarīto zaudējumu atlīdzināšanu, no kuriem **2** nolēmumi ir stājušies spēkā.

Nepatiesu ziņu norādīšana deklarācijās

Par nepatiesu ziņu norādīšanu valsts amatpersonu deklarācijās **40** gadījumos informācija nosūtīta VID, lai tas savas kompetences ietvaros šīs valsts amatpersonas sauktu pie administratīvās vai kriminālatbildības.

Pārbaudot valsts amatpersonu ienākumu atbilstību izdevumiem, konstatēts, ka **24** gadījumos valsts amatpersonu un viņu radnieku ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par **24** personām nosūtīti VID šo personu ienākumu likumības pārbaudei. Atskaites periodā VID pēc Biroja ierosinājuma uzsācis iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu **20** personām un, pamatojoties uz veikto auditu rezultātiem, pieņēmis lēmumus par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **13** personām par kopējo summu **Ls 197296,41** apmērā. **9** personām VID atteicies uzsākt iedzīvotāju ienākuma nodokļa auditu.

Informācijas pārsūtīšana citām institūcijām

Pārskata periodā Birojs VID nosūtījis pārbaudes materiālus par **17** valsts un pašvaldības institūcijām, lai VID atbilstoši savai kompetencei veiktu pārbaudi, vai šajās institūcijās strādājošo amatpersonu neiekļaušana valsts amatpersonu sarakstos ir bijusi atbilstoša likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām un nodrošinātu to, lai visas valsts amatpersonas iesniegtu valsts amatpersonu deklarācijas. Pēc Biroja lūguma VID valsts amatpersonu sarakstos iekļāva **24** valsts amatpersonas.

Konstatējot valsts amatpersonu darbības tādu normatīvo aktu pārkāpumus, kuru izvērtēšana nav Biroja kompetencē, **148** gadījumos informācija nosūtīta kompetentajām institūcijām (Valsts kontrolei, Ģenerālprokuratūrai, VID, Valsts darba inspekcijai, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijai, Finanšu un kapitāla tirgus komisijai, Drošības policijai, u.c. valsts institūcijām) pārbaudes veikšanai un atzinuma sniegšanai.

Pārbaudot valsts amatpersonu darbības atbilstību likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normām, **46** gadījumos valsts amatpersonu darbības saskatītas iespējamā noziedzīga nodarījuma pazīmes un pārbaudīti materiāli nodoti Biroja korupcijas apkarošanas blokam izvērtēšanai un tālākai rīcībai.

Lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana

No administratīvi sodītajām valsts amatpersonām **28** ir apstrīdējušas Valsts amatpersonu darbības kontroles nodaļas pieņemto lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības Biroja priekšniekam:

- 19 lēmumi atstāti negrozīti un sūdzība noraidīta;

- 5 lēmumi grozīti daļā;
- 3 lēmumi atcelti un lieta izbeigta;
- 1 lēmums atcelts un nosūtīts jaunai izskatīšanai.

2007.gadā Biroja pārstāvji piedalījušies **26** tiesas sēdēs, kurās izskatīti valsts amatpersonu prasības pieteikumi par Biroja priekšnieka lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās:

- 21 tiesas sēde ir notikusi Administratīvajā rajona tiesā;
- 3 tiesas sēdes ir notikušas Administratīvajā apgabaltiesā;
- 2 tiesas sēdes ir notikušas Augstākajā tiesā.

Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts stratēģijas un programmas īstenošana

Birojs regulāri seko Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam (turpmāk tekstā – Valsts programma) uzdevumu izpildei citās institūcijās, daudzu uzdevumu izpildi īsteno arī pats.

2007.gada decembrī Birojs ir sagatavojis **informatīvo ziņojumu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam īstenošana”**, kurā ir apkopota informācija par Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas 2004. – 2008.gadam uzdevumu izpildi valsts pārvaldes iestādēs laika posmā no 2006.gada 1.novembra līdz 2007.gada 31.oktobrim.

Informatīvajā ziņojumā apkopota informācija par 71 Valsts programmas uzdevuma izpildes rezultātiem un gaitu. No informatīvajā ziņojumā minētajiem uzdevumiem, kuriem ir noteikts konkrēts izpildes termiņš, ir izpildīti **9** uzdevumi, 11 uzdevumi ir izpildīti daļēji, 5 uzdevumi nav izpildīti vai izpilde ir uzsākta un nepabeigta ierobežotā laika vai finanšu resursu dēļ. Kopumā ir konstatēts, ka ir izpildīti 77% no Valsts programmā minētajiem uzdevumiem.

Pārskata periodā tika apkopoti iestāžu iekšējās pretkorupcijas sistēmas novērtējuma rezultāti. Biroja izstrādātajā anketā bija ietverti 22 jautājumi par dažādu iekšējās kontroles elementu esamību un darbību iestādēs, un tā tika izsūtīta visām valsts institūcijām un to padotībā esošām iestādēm un pašvaldību institūcijām. Aptaujas rezultāti parādīja, ka 90% valsts institūciju ir izstrādāti pretkorupcijas pasākumu plāni, vairāk nekā 80% iestāžu ir darbinieku ētikas kodeksi un 64% iestāžu darbinieku apmācība ir bijusi saistīta arī ar pretkorupcijas jautājumiem.

Īstenojot Valsts programmas 2.nodaļas „Nelietderīgas, neefektīvas un nelikumīgas valsts un pašvaldības mantas izlietošanas novēršana un apkarošana” 18.punktā ietveto uzdevumu – Finanšu revīziju veikšanas valsts un pašvaldību iestādēs iespēju izvērtēšana, Birojs sagatavojis un 2007.gada 30.augustā izsludināšanai Valsts sekretāru sanāksmē iesniedzis **informatīvo ziņojumu „Par finanšu revīziju valsts un pašvaldību iestādēs veikšanas nodrošināšanu”**.

Ministru kabineta noteikumi Nr.67 „Noteikumi par revīzijas veikšanu pēc procesa virzītāja pieprasījuma” nosaka kārtību, kādā veicama saimnieciskās un finansiālās darbības revīzija pēc procesa virzītāja pieprasījuma un kādā veidā noformējami revīzijas materiāli. Saskaņā ar šo noteikumu 4.punktu revīziju var veikt zvērināts revidents, auditorfirma, Valsts policijas Ekspertīžu centra Revidentu nodaļa vai ministrijas vai citas centrālās valsts iestādes iekšējās revīzijas struktūrvienība, kas saskaņā ar normatīvajiem aktiem savas kompetences ietvaros ir tiesīga veikt revīziju un kuru revīzijas veikšanai ir izraudzījis procesa virzītājs.

Tomēr vairākos gadījumos revīziju veikšana nepieciešama jau pirms kriminālprocesa uzsākšanas, it sevišķi, ja noziedzīgais nodarījums saistīts ar valsts amatpersonas rīcību valsts institūciju dienestā. Birojs bieži saskaras ar gadījumiem, kad, veicot valsts amatpersonu darbības pārbaudi administratīvo pārkāpumu lietvedības ietvaros, nepieciešams revidenta atzinums par valsts vai pašvaldības institūcijai radītajiem zaudējumiem, lai lemtu par kriminālprocesa uzsākšanu.

Šobrīd izveidotā iekšējā audita sistēma valsts un pašvaldību iestādēs nenodrošina finanšu revīziju veikšanu, ietverot lietderības izvērtējumu par valsts amatpersonas rīcību ar publiskajiem līdzekļiem un krāpšanas novēršanu gadījumos, kad konkrētas administratīvās vai krimināllietas ietvaros pastāv aizdomas par valsts un pašvaldības līdzekļu nelikumīgu vai nelietderīgu izmantošanu un ir nepieciešama revīzija. Tas nav iekšējā audita mērķis – veikt auditu pēc ārējās institūcijas pieprasījuma.

Atsevišķos gadījumos, iestādes vadītājam arī pašam, lai nodrošinātu valsts un pašvaldību mantas likumīgu un lietderīgu izmantošanu, var rasties nepieciešamība pārbaudīt valsts vai pašvaldību mantas izmantošanas likumību un lietderību saskaņā ar likumu „Par valsts un pašvaldību finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanu”, iespējams, pat aprēķināt iestādei radītos zaudējumus. Praksē bieži vien, ja pastāv aizdomas par valsts līdzekļu nelikumīgu vai nelietderīgu izmantošanu iestādē vai tās padotībā esošajās iestādēs, vadība slēdz līgumu ar trešajām personām – zvērinātiem revidentiem, auditorfirmām par revīzijas/finanšu audita pakalpojumu pirkšanu, kas ir dārga un ne visām iestādēm pieejama iespēja.

Saskaņā ar Ministru prezidenta 2007.gada 23.maija rīkojumu nr.262 „Par darba grupu **partiju finansēšanas nosacījumu izvērtēšanai**” starpinstitūciju darba grupa ir izvērtējusi iespējas finansēt politiskās partijas no valsts budžeta līdzekļiem un gatavo politikas plānošanas dokumenta projektu, kura iesniegšanas termiņš pagarināts līdz 2008.gada maijam.

Turpinās likumprojektu „**Grozījumi Krimināllikumā**” un „**Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā**” saskaņošana ar citām institūcijām izskatīšanai Ministru kabinetā. Likumprojekti paredz papildināt Krimināllikumu un Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksu ar normām, kas noteiktu atbildību politisko organizāciju (partiju) ziedotājiem (dāvinātājiem) par

partijas finansēšanas apmēra vai finansēšanas ierobežojumu neievērošanu, vai par dāvinājumu (ziedojumu) netiešu nodošanu partijai, kā arī par atkārtotiem šāda veida pārkāpumiem.

Normatīvo aktu projektu izstrāde

Atskaites periodā saskaņoti saskaņošanas sanāksmē un iesniegti izskatīšanai Ministru kabinetā likumprojekti **"Grozījums Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā"** un **„Grozījumi Krimināllikumā”** politisko partiju finansēšanas jomā. Grozījumu mērķis ir diferencēt un pilnveidot atbildību par politisko partiju finansēšanas pārkāpumiem, nosakot kriminālatbildību par politisko partiju vai to apvienību nelikumīgu finansēšanu, kas izpaudusies atļautā finansējuma apmēra pārsniegšanā, dāvinājuma (ziedojuma) netiešā nodošanā vai finanšu līdzekļu dāvināšanā (ziedošanā) bez pārskaitījuma attiecīgās politiskās partijas bankas kontā, ja tā izdarīta lielā apmērā, par šādu dāvinājumu (ziedojumu) pieņemšanu un par pieprasīšanu veikt politiskās partijas vai tās apvienības nelikumīgu finansēšanu lielā apmērā. Tāpat paredzēts noteikt, ka personu, kas veikusi nelikumīgu politiskās partijas vai tās apvienības finansēšanu, atbrīvo no kriminālatbildības, ja tā pēc politiskās partijas vai tās apvienības nelikumīgas finansēšanas labprātīgi paziņojusi par notikušo. Grozījumi nepieciešami jo šobrīd nav diferencēta atbildība par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma pārkāpumiem, jo par šī likuma normu neievērošanu, neatkarīgi no dāvinājuma (ziedojuma) apmēra, paredzēta administratīvā atbildība, savukārt Krimināllikumā noteikta atbildība tikai par politisko partiju finansēšanu, izmantojot starpniecību, savukārt par cita veida pārkāpumiem politisko partiju finansēšanas jomā kriminālatbildība nav paredzēta.

Grozījums Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 166.³⁴ pantā paredz to papildināt ar divām jaunām daļām, kas noteiktu atbildību politisko partiju ziedotājiem (dāvinātājiem) par partijas finansēšanas apmēra vai finansēšanas ierobežojumu neievērošanu, vai par dāvinājumu (ziedojumu) netiešu nodošanu partijai, kā arī par atkārtotiem šāda veida pārkāpumiem. Tādējādi tiks paredzēta atbildība personām, kas veic neatļautus dāvinājumus (ziedojumus) politiskajām partijām, un novērsta pretruna ar spēkā esošo Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma normām, kas nosaka ierobežojumus arī ziedotājam (dāvinātājam).

2007.gada 21.jūnijā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts likumprojekts **"Grozījumi Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā"**. Likumprojekts izstrādāts ar mērķi panākt Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteiktā atbilstību pašreizējai situācijai un novērst šī likuma tiesību normu kolīzijas ar citiem likumiem.

2007.gada 18.janvārī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts Ministru kabineta noteikumu projekts **"Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja**

budžeta programmā 02.00.00 "Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana" paredzētās apropriācijas piešķiršanas, izlietojuma un tās uzraudzības kārtība". Noteikumu projekts paredz, ka Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja 2007.gada budžeta programmas 02.00.00 „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” īstenošanai paredzētā apropriācija 100 000 latu apmērā ir izlietojama operatīvās darbības pasākumu nodrošināšanai, lai atklātu koruptīvus noziedzīgus nodarījumus. Noteikumu projekts tika pieņemts Ministru kabineta 2007.gada 3.aprīļa sēdē un 13.aprīlī tie stājās spēkā. Savukārt 2007.gada 13.decembrī Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts šo Ministru kabineta noteikumu projekts par finansējuma nodrošināšanu 2008.gada budžeta programmas ietvaros.

2007.gada 29.martā Valsts sekretāru sanāksmē tika izsludināts darba grupas izstrādātais koncepcijas projekts "**Lobēšanas tiesiskās reglamentācijas nepieciešamība Latvijā**". Koncepcijas mērķis ir apzināt ārvalstu pieredzi, izvērtēt lobēšanas tiesiskā regulējuma nepieciešamību Latvijā, lai ļautu nodrošināt atklātību par atsevišķu personu vai to grupu interesēs tapušo valstisko lēmumu pieņemšanu. Koncepcijas projekts tika prezentēts dažādos forumos un semināros, kā arī nodots sabiedriskai apspriešanai.

2007.gada 5.jūlijā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **likumprojekts „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildības likums”**.

Likumprojekts nosaka Biroja amatpersonu un darbinieku disciplināratbildības pamatu, disciplinārpārkāpumu veidus un piemērojamus disciplinārsodus, kā arī kārtību, kādā izskata jautājumus par darbinieku saukšanu pie disciplināratbildības un kā pārsūdz pieņemtos lēmumus.

2007.gada 6.decembrī Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **likumprojekts „Grozījumi likumā „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā””**.

Likumprojekts paredz papildināt likumu ar jaunām tiesību normām, kas nosaka valsts amatpersonām pienākumu nekavējoties sniegt informāciju par viņai zināmiem interešu konfliktiem vai citiem koruptīviem nodarījumiem, kuros iesaistītas citas attiecīgās institūcijas amatpersonas vai darbinieki, kā arī nosaka minēto valsts amatpersonu aizsardzību un paredz kārtību, kādā valsts amatpersona informē par interešu konfliktiem. Vienlaikus tiek paredzēti arī jauni pienākumi un aizliegumi valsts vai pašvaldības iestāžu vadītājiem, kas saistīti ar tiesisko aizsardzību valsts amatpersonām, kuras informē par viņām zināmiem interešu konfliktiem vai citiem koruptīviem nodarījumiem, kuros iesaistītas citas valsts amatpersonas vai darbinieki.

2007.gada 2.augustā Valsts sekretāru sanāksmē izsludināts **Ministru kabineta noteikumu projekts „Kārtība, kādā reģistrējamas, novērtējamas, izmantojamas un izpērkamas dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts**

amatpersonas pienākumus, un kas ir valsts vai pašvaldības institūcijas īpašums”, kas izdots saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 13.³ panta otro daļu.

Projekts paredz vairākas iespējas, kā izmantot dāvanas, kas pieņemtas, pildot valsts amatpersonas pienākumus. Pieņemtās dāvanas var izmantot gan tās valsts vai pašvaldību institūcijas vajadzībām, kurā dāvanas pieņēmējs ieņem amatu, gan nodot bez atlīdzības citas institūcijas vajadzībām. Ja amatpersonas pieņemtajai dāvanai tiek konstatēta mākslas vai kultūrvēsturiska vērtība, tā tiek nodota muzejam krājumu papildināšanai un ekspozīcijas veidošanai.

2007.gada 24.oktobrī Ministru kabinetā iesniegts **informatīvais ziņojums par Biroja un VID īstenotajām funkcijām saistībā ar valsts amatpersonu deklarācijām**. Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 27. un 28.pantā Biroja un VID kompetence attiecībā uz valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudi nav pietiekami skaidri noteikta.

Saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” (redakcija pēc 2003.gada 8.maija grozījumiem) 28.panta pirmo daļu atbilstoši šā likuma 23.panta otrajā, trešajā un ceturtajā daļā paredzētajai valsts amatpersonu deklarāciju iesniegšanas piekritībai VID ir pienākums šajā likumā noteiktajos gadījumos pārbaudīt, vai deklarācija ir:

- 1) iesniegta un aizpildīta noteiktajā kārtībā;
- 2) iesniegta noteiktajā termiņā.

Savukārt, saskaņā ar likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 28.panta otro daļu, Birojam šā likuma 23.panta otrajā daļā paredzētajos gadījumos ir pienākums pārbaudīt, vai deklarācijā ir norādītas ziņas, kas liecina par šajā likumā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu. Līdz ar to, VID pārbauda, vai valsts amatpersonu deklarācija ir iesniegta noteiktajā termiņā un, vai tā ir iesniegta un aizpildīta noteiktajā kārtībā. Savukārt, Birojs, kontrolējot likuma „Par interešu konflikta valsts amatpersonu darbībā” izpildi, saskaņā ar minētā likuma 28.pantu pārbauda vai **deklarācijā ir norādītas ziņas, kas liecina par šajā likumā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu**.

Lai precizētu kompetences sadalījumu starp Biroju un VID valsts amatpersonu deklarāciju pārbaudē, Birojs izteica priekšlikumu izdarīt grozījumus likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” 28.panta pirmajā daļā.

2007.gada 19.novembrī izskatīšanai Ministru kabinetā iesniegts **informatīvais ziņojums „Par ārzonu, zemu nodokļu un beznodokļu valstīs reģistrēto uzņēmumu darbības Latvijā tiesiskā regulējuma uzlabošanu”**.

Informatīvā ziņojuma mērķis ir identificēt galvenās problēmas un pamatot nepieciešamību pilnveidot tiesisko regulējumu kontroles veikšanai pār ārzonu, zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās reģistrēto komercsabiedrību darbību Latvijā.

Informatīvajā ziņojumā tiek ierosināts atbilstoši starptautiskajai praksei Latvijas normatīvajos aktos definēt terminu „ārzona” un pārskatīt tajos

ietveramos principus un kritērijus, saskaņā ar kuriem komercsabiedrības būtu atzīstamas par reģistrētām zemu nodokļu vai beznodokļu valstīs vai teritorijās, kā arī pilnveidot normatīvajos aktos paredzēto atbildību par šādu sabiedrību vai to pārstāvju izdarītajiem pārkāpumiem.

Informatīvais ziņojums sagatavots sadarbībā ar Ģenerālprokuratūras Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršanas dienestu un citām institūcijām.

2007.gada 27.septembrī Valsts sekretāru sanāksmē izskatīts **informatīvais ziņojums „Par atsavināšanai paredzēto valsts kustamo mantu”** par Biroja īpašumā esošā kravas furgona *Ford Transit* atsavināšanu un nodošanu bez atlīdzības valsts vai pašvaldību iestāžu vajadzībām saskaņā ar Valsts un pašvaldību mantas atsavināšanas likumu.

Pārskata periodā turpinājās likumprojekta **„Valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas likums”** saskaņošana ar citām institūcijām, savukārt likumprojekta **„Interesu konflikta novēršanas likums”** virzīšanu tika nolemts neturpināt, jo saskaņošanas sanāksmē netika panākta vienošanās ar vairākām institūcijām.

Sabiedrības informēšana un izglītošana

Informācijas sniegšana plašsaziņas līdzekļiem

Pārskata periodā izplatīti **65** paziņojumi presei, rīkotas **2** preses konferences, **5** publiskas diskusijas, starptautiska konference un citi izglītošanas pasākumi. Biroja pārstāvji regulāri sniedz intervijas un komentārus plašsaziņas līdzekļiem un informācijas aģentūrām, kā arī piedalās radio un televīzijas raidījumos.

Biroja rīkotās publiskās diskusijas, semināri, konferences un citi pasākumi ar Biroja pārstāvju piedalīšanos

- 2007.gada 16.janvārī Birojā notika Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas izbraukuma sēde, kurā komisijas locekļi tika iepazīstināti ar **Korupcijas novēršanas un apkarošanas valsts programmas uzdevumu izpildi**, problēmām to izpildē, kā arī tika sniegta informācija par 2007.gadā veicamajiem uzdevumiem, it īpaši likumdošanas jomā;
- 9.februārī tika rīkota publiska diskusija **par valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas kārtību**, kurā tika spriests arī par Biroja izstrādātā likumprojekta nepieciešamību. Diskusijā piedalījās Biroja priekšnieks Aleksejs Loskutovs, Biroja priekšnieka vietnieks Alvis Vilks, valsts kontroliere Inguna Sudraba, Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs Māris Krastiņš, Tieslietu ministrijas un Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas pārstāvji, Latvijas pašvaldību savienības priekšsēdis Andris Jaunsleinis un pašvaldību institūciju pārstāvji, kā arī Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes vadītājs Valts Kalniņš un nevalstisko organizāciju pārstāvji;
- 12.februārī Birojs rīkoja sociālās reklāmas kampaņas uzsākšanai veltītu preses konferenci, kurā žurnālistiem tika prezentēts reklāmas aģentūras SIA „McCann-Erickson Riga” sagatavotais videoklips „Korupcija ir varas prostitūcija”.
- 21.martā Biroja pārstāvji piedalījās Valsts kancelejas Memoranda padomes sēdē, 28.maijā Saeimas un nevalstisko organizāciju forumā, kā arī 28.jūnijā Valsts kancelejas Valdības komunikācijas koordinācijas padomes sēdē un visos šajos pasākumos tika prezentēta koncepcija **par lobēšanas tiesiskā regulējuma nepieciešamību Latvijā**;
- 28.martā notika **sociālās reklāmas kampaņas noslēguma diskusija** ar dažādu jomu pārstāvju piedalīšanos, lai kopīgi izvērtētu pirmo Biroja īstenoto sociālās reklāmas kampaņu un uzklausi ieteikumus turpmākam darbam;
- 30.martā Juristu dienu ietvaros starpinstitūciju darba grupas vadītāja Diāna Kurpniece un priekšnieka vietnieks Alvis Vilks piedalījās apaļā

galda diskusijā „**Lobisms – korupcijas paveids vai likumdošanas dabiska sastāvdaļa tiesiskā valstī?**”.

- 17.aprīlī Birojs sadarbībā ar Sabiedriskās politikas centru „Providus” rīkoja publisku diskusiju „**Kompleksa pieeja politisko partiju finansēšanā un kontrolē**”, kuras laikā visas iesaistītās puses aicināja diskutēt par partiju finansēšanas un tās kontroles standartiem, lai nodrošinātu partiju finansiālās darbības atklātumu, likumību un atbilstību parlamentārās demokrātijas sistēmai. Diskusiju vadīja žurnālists Jānis Domburs un tajā piedalījās Tiesībsargs Romāns Apsītis un Saeimas Valsts pārvaldes un pašvaldības komisijas priekšsēdētājs Māris Krastiņš, kā arī partiju un plašsaziņas līdzekļu vadītāji, reklāmas nozares un nevalstisko organizāciju pārstāvji, politikas eksperti un žurnālisti.

Diskusijas īpašais viesis – Marcins Valeckis (*Marcin Walecki*), starptautiskās organizācijas IFES (*International Foundation for Election Systems*) eksperts politisko partiju finansēšanas jautājumos, filozofijas doktors un tiesību zinātņu maģistrs.

Foto: AFI

- 23.maijā Birojs rīkoja diskusiju „**Korupcijas riski valsts un pašvaldību līdzekļu ieguldīšanā kapitālsabiedrībās**”, uz kuru aicināja speciālistus no Finanšu ministrijas, Valsts kontroles, Ekonomikas ministrijas, Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijas, Latvijas Pašvaldību savienības, Privatizācijas aģentūras un Rīgas domes. Diskusijas mērķis bija apspriest Biroja konstatētās problēmas un piedāvāt risinājumus, kā arī uzklaut speciālistu viedokļus par valsts un pašvaldību līdzekļu ieguldīšanu kapitālsabiedrībās, lietderīgu izmantošanu, kontroli un korupcijas risku novēršanu.
- 2007.gada 9. un 10.oktobrī notika Biroja piektajai gadadienai veltīta starptautiska konference "**Korupcijas novēršana un apkarošana - tendences un nākotnes izaicinājumi**".

- 2007.gada 24.oktobrī preses konferencē plašsaziņas līdzekļu pārstāvji tika iepazīstināti ar politisko partiju 9.Saeimas vēlēšanu deklarāciju pārbaužu rezultātiem.
- 2007. gada 13.decembrī tika rīkota starptautiskajai pretkorupcijas dienai veltīta publiska diskusija par dāvanu pieņemšanas ierobežojumiem valsts amatpersonām „**Tavam NĒ ir nozīme!**”.

Biroja īstenotie izglītošanas pasākumi

2007.gadā Biroja pārstāvji piedalījušies **49** sanāksmēs, informatīvajos semināros valsts un pašvaldību institūcijās, skaidrojot likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas, rekomendējot institūcijām nostiprināt iekšējos pretkorupcijas pasākumus un stiprināt valsts amatpersonu profesionālo ētiku, kopumā aptverot aptuveni **2975** personu lielu auditoriju.

2007.gada sākumā ar Latvijas valsts augstskolām tika panākta vienošanās par atsevišķu lekciju lasīšanu 2007./2008. mācību gadā par tādām tēmām kā „Korupcijas negatīvās sekas”, „Likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” normas un to piemērošanas prakse, interešu konflikta novēršanas aktuālie jautājumi”, „Publiskās pārvaldes ētika, tās nozīme korupcijas mazināšanā” u.c. Pārskata periodā Biroja pārstāvji nolasījuši jau sešas izglītojošas lekcijas.

2007.gada janvārī Birojs uzsāka izglītojošu semināru ciklu valsts un pašvaldības iestāžu pārstāvjiem par valsts amatpersonu profesionālo ētiku un korupcijas novēršanu. Semināri, kas notika katra mēneša trešajā trešdienā, tika organizēti ar mērķi demonstrēt Biroja sagatavoto „Publiskās pārvaldes ētikas materiālu krājumu” – metodisko līdzekli apmācībām par jautājumiem, kas saistīti ar valsts amatpersonu profesionālo ētiku, interešu konfliktu un korupcijas novēršanu, un apmācīt semināra dalībniekus, kā šo materiālu krājumu izmantot iestādes personāla izglītošanai, kas sastāv no 3 kompaktdiskiem, kuros ir iekļautas 3 video situācijas. 2007.gadā notika 5 šādi semināri Saeimas un ministriju, ministriju padotības iestāžu un pašvaldību pārstāvjiem.

1.tabula. Biroja īstenotie izglītošanas pasākumi 2007.gadā

Nr.	Semināra norises datums	Norises vieta	Institūcija vai amatpersonu grupa, tēma
1.	4.janvāris	Rīga	<i>Junior Achievement</i> , sociālo zinību skolotāji
2.	24.janvāris	Rīga, Alberta 13	Profesionālās ētikas materiālu krājums Ministrijas
3.	30.janvāris	Gulbene, Valsts ieņēmumu dienests	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
4.	6.februāris	Rīga, Republikas lauk. 2.	Sanitārā robežinspekcija
5.	21.februāris	Rīga, Alberta 13	Profesionālās ētikas materiālu krājums

Nr.	Semināra norises datums	Norises vieta	Institūcija vai amatpersonu grupa, tēma
			Ministriju padotības iestādes
6.	14.marts	Rīga, Naturalizācijas pārvalde	Naturalizācijas pārvaldes vadošās amatpersonas
7.	21.marts	Rīga, Valsts kanceleja	Memoranda padome Lobēšanas tiesiskais regulējums Latvijā
8.	22.marts	Rīga, Valsts administrācijas skola	Profesionālās ētikas materiālu krājums Ministriju padotības iestādes
9.	30.marts	Rīga, Juridiskā koledža	Juristu dienas Lobēšanas tiesiskais regulējums Latvijā
10.	11.aprīlis	Īpašo uzdevumu ministra sabiedrības integrācijas lietās sekretariāts	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
11.	12.aprīlis	Rīga, Ekonomikas ministrija	Mazo un vidējo uzņēmēju konsultatīvā padome Lobēšanas tiesiskais regulējums Latvijā
12.	17.aprīlis	Rīga, Autotransporta inspekcija	Ētiskas rīcības stiprināšanas valsts amatpersonu darbībā
13.	18.aprīlis	Rīgas Ekonomikas augstskola	Akadēmiskā godīguma centrs, Diskusija par ētikas jautājumiem akadēmiskajā vidē
14.	25.aprīlis	Rīga, Pašvaldību mācību centrs	Profesionālās ētikas materiālu krājums Pašvaldības
15.	10.maijs	Liepāja, Valsts ieņēmumu dienests	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
16.	22.maijs	Rīga, Valsts robežsardze	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
17.	24.maijs	Saldus rajona padome	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
18.	25.maijs	Rīga, Pašvaldību mācību centrs	Profesionālās ētikas materiālu krājums Pašvaldības
19.	28.maijs	Saeima, Nevalstisko organizāciju forums	Sabiedrības interešu aizstāvēšana un lobēšana
20.	29.maijs	Rīga, Valsts robežsardze	Valsts amatpersonu profesionālā ētika un profesionālās ētikas materiālu krājums
21.	30.maijs	Rīga, Aģentūra „Trīs brāļi”	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
22.	6.jūnijs	Rīga, LIAA	Interesu konflikta novēršana un valsts amatpersonu profesionālā ētika
23.	28.jūnijs	Rīga, Valsts kanceleja	Lobēšanas koncepcija, Valsts pārvaldes komunikācijas loma un komunikācijas speciālista atbildība lobēšanas procesu sakārtošanā Latvijā
24.	15.augusts	Rīgas reģiona NVO resursu centrs	Lobēšanas tiesiskais regulējums Latvijā; iespējamie risinājumi.
25.	21.augusts	Aizsardzības ministrija	1. Interesu konfliktu novēršana, likumā noteikto ierobežojumu ievērošana (KNAB) 2. Valsts amatpersonu deklarāciju aizpildes kārtība, biežāk pieļautās kļūdas (VID) 3. Valsts amatpersonu profesionālā ētika (KNAB)
26.	4.septembris	Polijas akadēmija	Interesu konfliktu novēršana, likumā noteikto ierobežojumu ievērošana
27.	21.septembris	Lauku atbalsta dienests, Ozolnieki	Interesu konflikta novēršana valsts amatpersonu darbībā; likuma prasības un biežāk sastopamie pārkāpumi Publiskās pārvaldes ētika, t.sk. video situāciju

Nr.	Semināra norises datums	Norises vieta	Institūcija vai amatpersonu grupa, tēma
			analīze
28.	25.septembris	Saeimas drošības dienests	Interesešu konfliktu novēršana, likumā noteikto ierobežojumu ievērošana
29.	10.oktobris	Latvijas Universitāte	"Tiesību socioloģija" ietvaros lekcija "Korupcija kā sociāla parādība..." dienas nodaļas maģistrantiem
30.	11.oktobris	Latvijas Universitāte	lekcija "Korupcija kā sociāla parādība..." vakara maģistrantiem
31.	15.oktobris	Izglītības un zinātnes ministrija, Zinātnes padome	Interesešu konflikta novēršana
32.	17.oktobris	Rīgas Dome	Par interesešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā Publiskās pārvaldes ētika
33.	19.oktobris	Izglītības un zinātnes ministrija	Skolu direktoru profesionālās meistarības pilnveide – korupcijas novēršana, publiskās pārvaldes ētika un interesešu konflikta novēršanas
34.	22.oktobris	Latvijas Universitāte	Par interesešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā
35.	25.oktobris	Ventspils augstskola	Korupcijas atpazīšana un novēršana VA studenti, amatpersonas
36.	26.oktobris	Valsts policijas pārskata sanāksme	Interesešu konflikta novēršana: biežāk sastopamās problēmas Valsts policijas darbā
37.	6.novembris	Kanādas vēstniecība Latvijā	Prezentācija: Publiskā ētika valsts pārvaldē Latvijā
38.	15.novembris	Rīga, Lietuviešu vidusskola	Skolu direktoru seminārs Aktuālās problēmas izglītības iestādēs
39.	21.novembrī	Izglītības un zinātnes ministrija	Izglītības pārvalžu vadītājiem Interesešu konflikta novēršana
40.	26.novembrī	Rēzeknes augstskola	Zinātniski praktiskā konference – Valsts pārvaldes ētikas problēmas Latvijā Korupcijas krimināltiesiskie aspekti
41.	28.novembris	Jēkabpils pašvaldības amatpersonas	Par interesešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā Publiskās pārvaldes ētika
42.	28.novembris	Vidzemes augstskola	Korupcija kā sociālā parādība un tās izpausmes formas Korupcijas krimināltiesiskie aspekti 2.-3. kursa politoloģijas studenti
43.	30.novembris	Finanšu ministrija Iekšējā audita daļu vadītāji Iekšējo auditoru forums	Pastāstīt par korupcijas riskiem, to identificēšanu un par auditoru turpmāko rīcību šādos gadījumos.
44.	6.decembris	Jūrmala, VID Finanšu policijas pārvalde	Sadarbības pilnveidošana, apkarojot noziedzīgus nodarījumus amatpersonu darbībā un likuma „Par interesešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” piemērošanas prakse un tās uzlabošanas iespējas
45.	7.decembris	Sabiedrības veselības aģentūra	Publiskās pārvaldes ētika Par interesešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā

Nr.	Semināra norises datums	Norises vieta	Institūcija vai amatpersonu grupa, tēma
46.	10.decembris	Cēsu un Cēsu rajona valsts un pašvaldības iestādes	Publiskās pārvaldes ētika Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā
47.	11.decembris	Daugavpils rajona padome	Publiskās pārvaldes ētika Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā
48.	11.decembris	Vispārējās izglītības kvalitātes novērtēšanas valsts aģentūra	Par valsts pārvaldes ētikas problēmām Latvijā un likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām
49.	12.decembris	Ozolnieki, Lauku konsultāciju un izglītības centrs	Par interešu konfliktu novēršanu valsts amatpersonu darbībā Publiskās pārvaldes ētika un iekšējie pretkorupcijas organizatoriskie pasākumi iestādēs
50.	14.decembris	A.Pumpura Rīgas 11. pamatskola	Par publisko ētiku un likuma „Par interešu konflikta novēršanu valsts amatpersonu darbībā” prasībām Skolu direktori

Lai dažādotu sabiedrības informēšanas veidus, Biroja interneta mājas lapā ir nodrošināta iespēja Biroja speciālistiem uzdot jautājumu par korupcijas vai interešu konflikta novēršanu, ko iespējams izdarīt gan atklāti, gan anonīmi. Palielinoties Biroja izglītošanas aktivitātēm, ievērojami pieaug arī iesūtīto jautājumu apjoms. 2007.gadā mājas lapā publicētas atbildes uz **88** iesūtītajiem jautājumiem, par 31 jautājumu vairāk nekā iepriekšējā gadā, neskaitot tos jautājumus, uz kuriem atbildēts, ņemot vērā jautājuma uzdevēja vēlmi atbildi saņemt tikai uz norādīto e-pastu.

Biroja gatavotie informatīvie un izglītojošie materiāli

2007.gada 12.februārī Birojs rīkoja sociālās reklāmas kampaņas uzsākšanai veltītu preses konferenci, kurā žurnālistiem tika prezentēts reklāmas aģentūras SIA „McCann-Erickson Riga” sagatavotais videoklips ar devīzi **„Korupcija ir varas prostitūcija”** un mājas lapa www.pretkorupcija.lv. Kampaņas mērķis bija stāstīt par korupcijas būtību – varas pirkšanu un pārdošanu savtīgu iemeslu dēļ, lai veidotu sabiedrisko viedokli par korupciju kā amorālu darbību.

Kampaņas noslēgumā veiktā sabiedrības aptauja rāda, ka reklāmu „Korupcija ir varas prostitūcija” televīzijā ir redzējuši 45% iedzīvotāju. No tiem 19% atzina, ka reklāma kārtējo reizi atgādināja korupcijas problēmas aktualitāti, 11% reklāma šķita interesanta, savukārt 41% reklāma bija radījusi negatīvas emocijas.

Neilgi pēc kampaņas noslēguma televīzijā un laikrakstos – 2007.gada martā OMD veiktajā aptaujā vairs tikai 39% iedzīvotāju atzina, ka būtu gatavi dot kukuli, lai nokārtotu kādu sev svarīgu problēmu. Pirms septiņiem gadiem – 2000.gadā, 51% iedzīvotāju norādīja, ka būtu ar mieru dot kukuli amatpersonai,

ja tas palīdzētu atrisināt kādu svarīgu jautājumu, 2005.gadā vēl joprojām 48% izmantotu kukuļdošanu kā risinājumu savām problēmām.

Kampaņa tika uzsākta 2007.gada februārī. Tās ietvaros Latvijas Televīzijā un TV3 divas nedēļas tika demonstrēts reklāmas rullītis, izvietots sludinājums sešos laikrakstos, izveidota mājas lapa www.pretkorupcija.lv un izvietots reklāmas baneris portālā delfi.lv. Savukārt oktobrī vienu nedēļu tika atkārtota reklāmas klipa rādīšana Latvijas Televīzijā un TV3 un Latvijas Radio un Radio SWH atskaņots audio klips, kurā tāpat kā reklāmai drukātajos medijos tika izmantots Aivara Pastalnieka citāts no raksta žurnālā *Republika.lv*. „Tam, ka Latvija kļuvusi par seksa lielvalsti, varētu piekrist tikai tādā gadījumā, ja pie prostitūcijas pieskaita citu pērkamības paveidu — korupciju. Jo ar ko tās, kas pārdod savu miesu, ir sliktākas par tiem, kas tirgojas ar ietekmi un savām valsts amata pilnvarām? Ar ko Pērnavas un Čaka ielas m... ir nožēlojamākas, piemēram, par pilsētu būvvalžu vadītājiem, tiesnešiem, deputātiem vai Rīgas ceļu policijas amatpersonām, kuras agresīviem šoferiem vai dzērājiem pie stūres par naudu pasludina brīvlaišanu? Sauksim lietas īstajos vārdos: korupcija ir varas prostitūcija!”

2007.gada 9. un 10.oktobrī notika Biroja piektajai gadadienai veltīta starptautiska konference un svinīgais pasākums. Atzīmējot Biroja piecu gadu jubileju, tika izdota brošūra „KNAB pirmie 5 gadi”, kurā apkopoti dažādu organizāciju pārstāvju, amatpersonu, ārvalstu ekspertu viedokļi gan par Biroja darbu piecu gadu garumā, gan par situāciju korupcijas novēršanā un apkarošanā valstī kopumā.

2007. gada 13.decembrī tika rīkota starptautiskajai pretkorupcijas dienai veltīta publiska diskusija par dāvanu pieņemšanas ierobežojumiem valsts amatpersonām „Tavam NĒ ir nozīme!”. Pasākumā tika prezentēts Biroja sagatavotais buklets „Dāvanu pieņemšanas ierobežojumi” un uz durvīm uzkarama zīmīte „Ar dāvanām un kukuļiem lūdzu netraucēt!”. Diskusijā savus viedokļus pauda Biroja, dažādu uzaicināto valsts institūciju pārstāvji un amatpersonas, politikas analītiķi un eksperti.

Sabiedriskās konsultatīvās padomes darbs

Atskaites periodā notikušas septiņas Biroja Sabiedriskās konsultatīvās padomes sēdes.

2007.gada 11.janvārī notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes 26. sēde, kurā Padome atskatījās uz 2006.gadā paveikto un sastādīja plānu nākamajam gadam.

2007.gada 27.februārī notika 27. sēde, kurā Padome tika iepazīstināta ar Valsts un pašvaldību mantas iznomāšanas likumprojektu un Latvijas Pašvaldību savienības iebildumiem par to.

Sabiedriskās konsultatīvās padomes 28.sēdē 2007.gada 15.martā tika pārrunāti grozījumi Valsts drošības iestāžu likumā un to iespējamo ietekmi uz Biroja darbību. Sēdes laikā Padomes locekļi vienojās par kopēju pozīciju šajā

jautājumā un izplatīja publisku paziņojumu: „KNAB konsultatīvā padome vēlas norādīt uz nepieņemamu praksi likumdošanas procesā un Satversmes 81.p. ļaunprātīgā izmantošanā, kā arī nerēķināšanos ar labas pārvaldības principu un pilsonisko sabiedrību kopumā, kas apdraud demokrātijas pamatus.

Lai gan drošības un izziņas iestāžu darbība ir pakļaujama stingrai likuma kontrolei, normatīvo aktu izmaiņas, kas skar vai var skart šo iestāžu darbību un neatkarību, ir nepieciešams veidot pārdomāti un izvērtējot šo grozījumu nepieciešamību un konsekvences.”

2007.gad 19.aprīlī notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes 29. sēde par valsts amatpersonu izglītošanu korupcijas novēršanas jautājumos. Padome tika iepazīstināta ar aktivitātēm, kuras Birojs veic, izglītojot valsts amatpersonas par korupcijas novēršanas jautājumiem.

2007.gada 14.jūnijā notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes 30.sēde par tēmu „Mediji un korupcija”, kuras laikā ar uzaicināto mediju pārstāvjiem tika diskutēts par mediju lomu korupcijas novēršanā, koruptīvu pārkāpumu atklāšanā, kā arī par žurnālistu un mediju neatkarības jautājumu. Sēdē piedalījās Latvijas Raidorganizāciju asociācijas izpilddirektore Gunta Līdaka un žurnālists Juris Paiders.

2007.gada 23.augustā Sabiedriskās konsultatīvās padomes 31.sēdē, Padome iepazīnās ar Latvijas Darba devēju konfederācijas (LDDK) sagatavoto informatīvo ziņojumu par atvieglojumu piešķiršanu juridiskām personām – nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem pašvaldībās un LDDK vadlīnijām atvieglojumu piešķiršanai.

Foto: AFI

Lai veicinātu uzņēmējdarbības attīstību, viens no instrumentiem, ko pašvaldības var izmantot, ir ar likumu noteiktās iespējas piešķirt nekustamā īpašuma nodokļa (turpmāk tekstā – NĪN) atlaides. Saskaņā ar likuma „Par nekustamā īpašuma nodokli” 5.pantu ”Atvieglojumus atsevišķām nekustamā īpašuma nodokļu maksātāju kategorijām pašvaldības var noteikt 90 procentu, 70 procentu, 50 procentu vai 25 procentu apmērā no nekustamā īpašuma nodokļa summas”.

Ņemot vērā, ka nav vienotu kritēriju NĪN atvieglojumu piemērošanā un pašvaldības pieņem krasi atšķirīgus saistošos noteikumus, lai konstatētu esošo situāciju, kā arī, lai iegūtu informāciju par kopīgo un atšķirīgo atlaižu piemērošanas kārtībā dažādos reģionos, LDDK analizēja 23 internetā pieejamo pašvaldību saistošos noteikumus „Par nekustamā īpašuma nodokļa atvieglojumiem”, kā rezultātā, apkopojot vairākus labās prakses piemērus, izstrādāja NĪN atvieglojumu piešķiršanas kritērijus juridiskajām personām.

Pēc LDDK domām, šo kritēriju izmantošana nodrošinās fizisko un juridisko personu izpratni par atvieglojumu piešķiršanas procedūru, pašvaldības izvirzītajām prioritātēm iedzīvotāju labklājības celšanai.

Sēdes noslēgumā Padomes locekļi vienojās par kopēju nostāju šajā jautājumā: „Saskaņā ar labas pārvaldības principiem, pašvaldībām svarīgi vienoties ar sociālajiem partneriem – valsts, darba devēju un darbinieku pārstāvjiem un nevalstiskajām organizācijām par vienotiem kritērijiem un saskaņotu kritēriju piemērošanu nekustamā īpašuma nodokļu atvieglojumu piešķiršanai juridiskām personām. KNAB Sabiedriskā konsultatīvā padome atzinīgi vērtē LDDK iniciatīvu vadlīniju projekta izstrādē par atvieglojumu piešķiršanu juridiskajām personām, nekustamā īpašuma nodokļa maksātājiem pašvaldībās.”

2007.gada 2.oktobrī notika Sabiedriskās konsultatīvās padomes 32.sēde, kurā Padomes locekļi tika iepazīstināti ar Valsts kontroles revīzijā par operatīvo līdzekļu uzskaiti konstatēto, saistībā ar ko uz laiku tika atstādināts Biroja priekšnieks. Sēdes laikā Padomes locekļiem tika nodrošināta iespēja uzzināt lietas apstākļus un Biroja amatpersonu viedokli un argumentus šajā jautājumā.

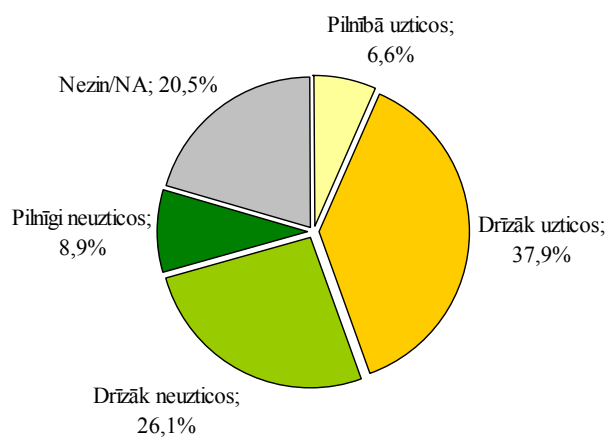
Sabiedriskās domas izpēte

Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs *SKDS* 2007.gada **janvārī** pēc Biroja pasūtījuma veica Latvijas iedzīvotāju aptauju par uzticēšanos Birojam un viedokļiem par Biroja darbību. Saskaņā ar aptaujas rezultātiem Birojam kopumā uzticas ("pilnībā uzticas" un "drīzāk uzticas") 45% iedzīvotāju, kas ir vairāk, nekā to, kas Birojam neuzticas (35%). Ievērojama daļa iedzīvotāju uzskata, ka Birojs ir atklājis daudzus nozīmīgus korupcijas gadījumus un ka Biroja efektīvi cīnās ar korupciju. Uzticēšanās līmenis Birojam ir pieaudzis salīdzinājumā ar 2005.gada jūliju, kad Birojam uzticējās 40% Latvijas iedzīvotāju.

Ņemot vērā kopējo tendenci, ka iedzīvotāju uzticēšanās līmenis valsts institūcijām gan Latvijā, gan Eiropas Savienībā kopumā ir samērā zems, Biroja uzticēšanās rādītāji ir labi. Piemēram, 2007.gada sākumā valdībai uzticējās 38% iedzīvotāju, bet Saeimai – 32% iedzīvotāju.

5.Attēls. Uzticēšanās KNAB

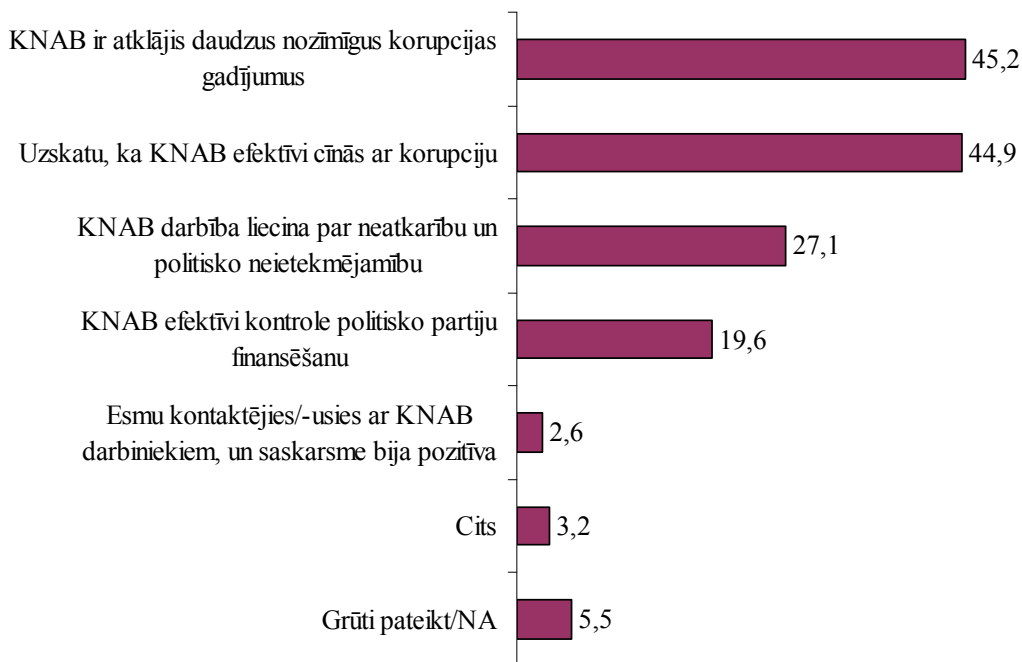
"Lūdzu, novērtējiet, cik lielā mērā Jūs uzticaties Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam (KNAB)!"

Bāze: visi respondenti, n=1001

6.Attēls. Uzticēšanās KNAB

„Lūdzu, raksturojiet iemeslus, kāpēc Jūs uzticaties Korupcijas novēršanas un apkarošanas birojam” (%)

Bāze: respondenti, kuri kopumā uzticas KNAB, n=442

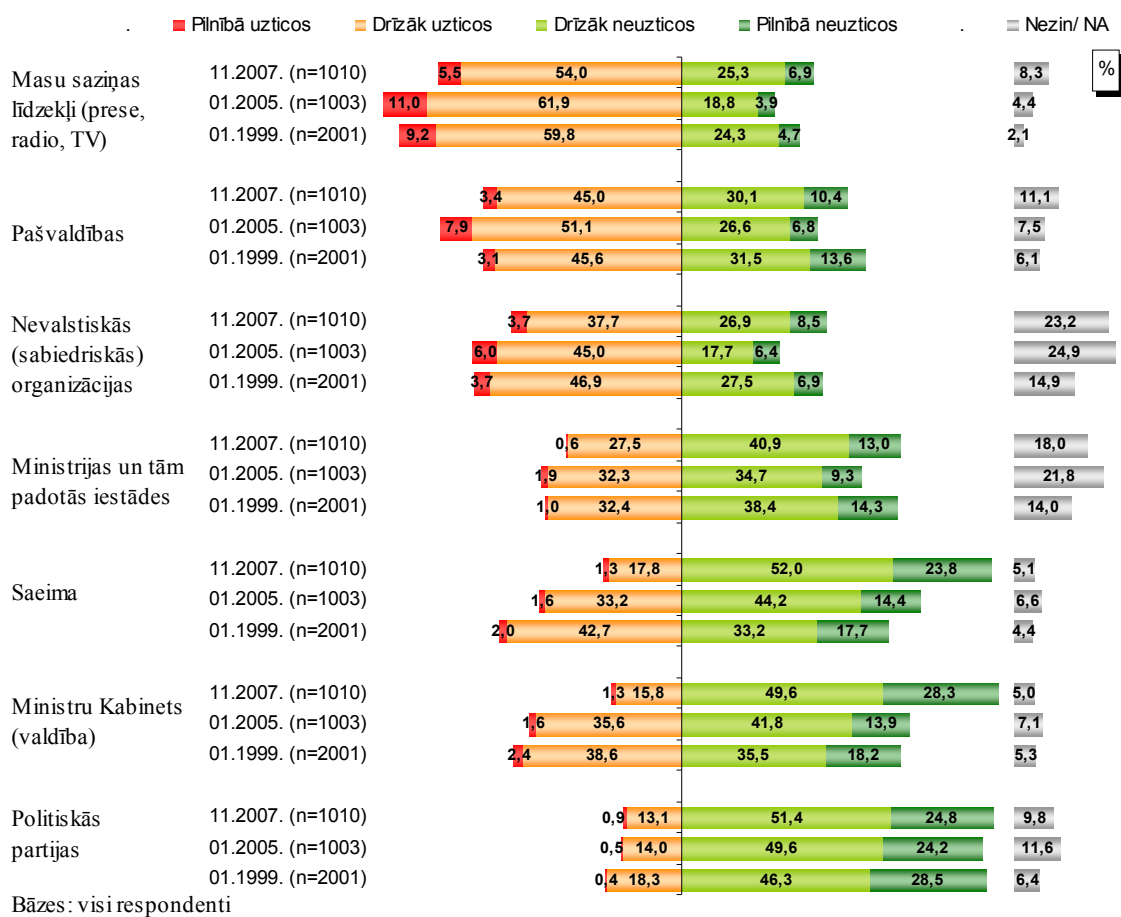
*Tā kā katrs respondents varēja atzīmēt vairākas atbildes, kopējā atbilžu summa pārsniedz 100%.

Tirgus un sabiedriskās domas pētījumu centrs *SKDS* 2007.gada **novembrī** un decembrī pēc Biroja pasūtījuma veica visaptverošu Latvijas iedzīvotāju aptauju „Iedzīvotāju attieksme pret korupciju”. Pirmo reizi par kukuļošanas pieredzi tika aptaujāti 2010 respondenti. Aptaujas ietvaros tika uzdoti jautājumi gan par iedzīvotāju pieredzi saskarsmē ar institūcijām, lai noskaidrotu, vai kārtojot lietas iestādēs bija nepieciešami kādi neoficiāli maksājumi vai darījumi, gan par iedzīvotāju uzskatiem par dažādu institūciju godīgumu, korupcijas izplatības cēloņiem un faktoriem, kas varētu apturēt tās izplatību.

Aptaujas rezultātu galvenais secinājums – administratīvajā līmenī korupcijas ietekme samazinās, turpretī arvien lielāka sabiedrības daļa ir pārliecināta, ka augstākā līmeņa korupcija pieaug, un nedomā, ka valsts amatpersonu vēlme cīnīties ar korupciju ir neviltota. Salīdzinot ar 2005.gadā veiktās aptaujas rezultātiem, mazinājusies sabiedrības uzticēšanās augstākajām valsts varas institūcijām – parlamentam, valdībai, valsts prezidentūrai.

7.Attēls. Uzticēšanās valsts un sabiedriskajām institūcijām

(01.1999., 01.2005. un 11.2007. aptauju datu salīdzinājums)

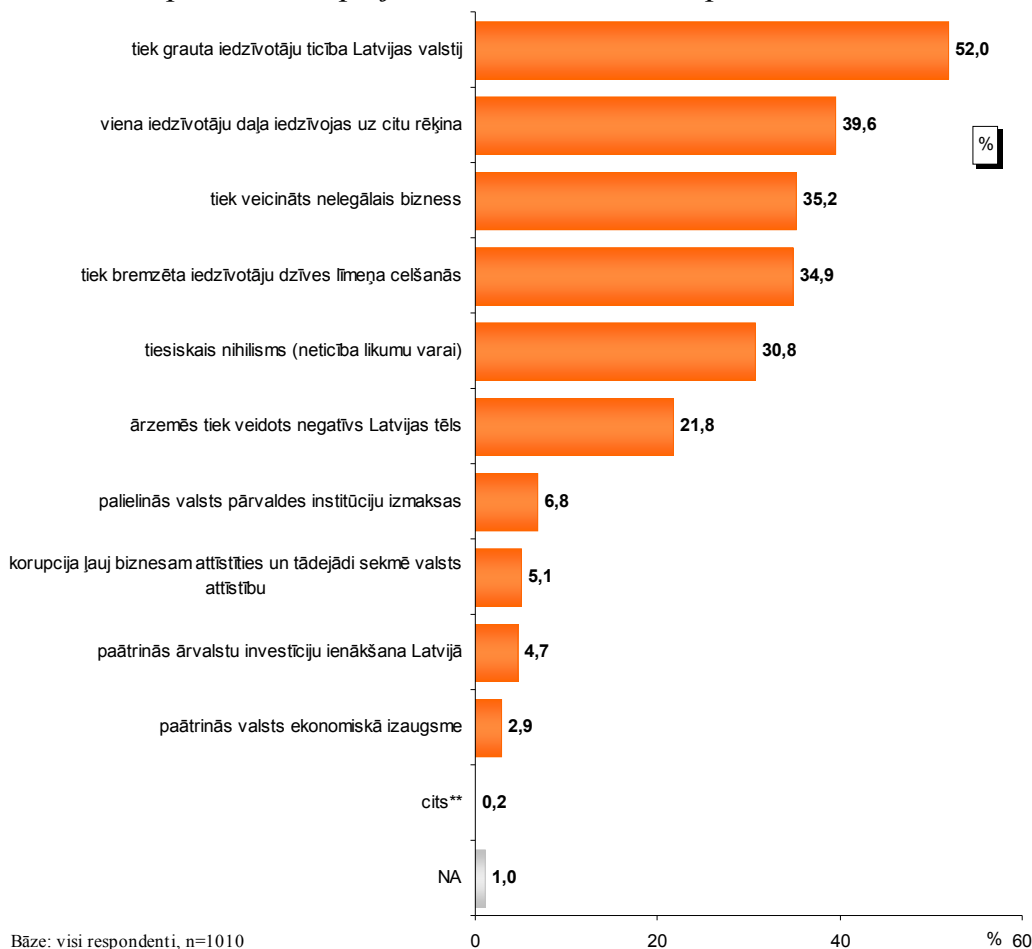
Atbildot uz jautājumu, vai valsts amatpersonu un valdības paustā vēlme cīnīties ar korupciju ir neviltota, sabiedrības attieksme ir skeptiska, jo cilvēki uzskata, ka tās ir tikai runas, kas neliecina par patiesu vēlmi izskaust korupciju.

Uz jautājumu par korupcijas ietekmi viennozīmīgi kā būtiskāko faktoru lielākā daļa iedzīvotāju (52%) atzīst – iedzīvotāju ticības graušānu Latvijas valstij. Aiz tā seko trīs ar „ēnu” ekonomikas problēmām saistīti faktori (amplitūdā no 35 līdz 40%). Iedzīvotāju sniegto atbilžu piecinieku ar 30,8% noslēdz sabiedrības viedoklis, ka korupcija veicina *tiesisko nihilismu (neticību likumu varai)*.

Salīdzinot ar 2005.gada aptauju, lielākais kāpums iedzīvotāju atbildēs ir pēdējam pieminētajam faktoram (kāpums 10,7%), kā arī – *tiek grauta iedzīvotāju ticība Latvijas valstij* (kāpums 5,6%).

8.Attēls. Uzskati par korupcijas ietekmi uz valsti kopumā

"Kāda, Jūsuprāt, ir korupcijas ietekme uz valsti kopumā?"

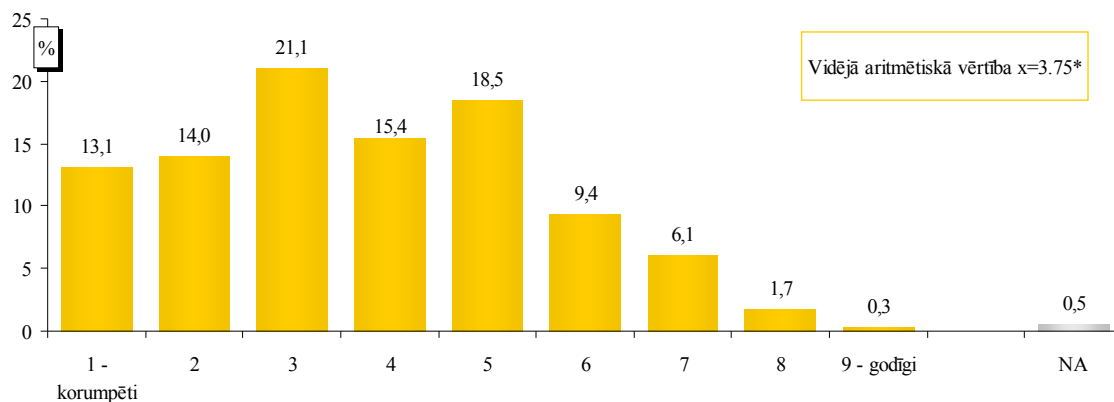

Pozitīva tendence ir vērojama iedzīvotāju attieksmē pret kukuļošanu: lielākā vai mazākā mērā 39% iedzīvotāju būtu gatavi dot kukuli valsts amatpersonai, lai nokārtotu kādu jautājumu, kas ir par 10% mazāk nekā 2005.gadā. Novērtējot iemeslus, kuru dēļ varētu dot kukuli, jāsecina, ka, samazinoties to pieminēšanas biežumam, visvairāk sniegto atbilžu trijnieks nav mainījies. Tie ir – jautājuma ātrāka izskatīšana (36,4%), drošība par problēmas atrisināšanos (32,4%) un pārliecība par vēlamo jautājuma vai problēmas atrisinājumu (29,9%).

Pētījuma dati liecina, ka Latvijas iedzīvotāji ir samērā kritiski noskaņoti, vērtējot valsts amatpersonu korumpētības pakāpi: 9 punktu skalā (kur „1” nozīmē „korumpēti”, bet „9” – „godīgi”) atbilžu vidējā vērtība ir 3,75. Jāpiebilst, ka 27% respondentu norādīja, ka ierēdņi ir salīdzinoši korumpēti (atbildes „1 – korumpēti” un „2”), bet tikai 2% pauda viedokli, ka amatpersonas ir godīgas (atbildes „9 – godīgi” un „8”).

Analogs jautājums aptaujātajiem tika uzdots arī 1999.gadā un 2005.gadā. Raksturojot izmaiņas, jāatzīmē, ka 2007.gadā iedzīvotāji kritiskāk vērtējuši amatpersonu godīgumu (16%).

9.Attēls. Ierēdņu korumpētības vērtējums

Bāze: visi respondenti, n=1010

*Aprēķinot vērtējumu vidējo aritmētisko vērtību, tika ņemts vērā to respondentu īpatsvars, kuri sniedza noteiktu vērtējumu.

Atbildot uz jautājumu „Vai, pēc Jūsu domām, problēmas, kas saistās ar augsta līmeņa kukuļošanu pēdējo četru gadu laikā ir..”, 47% respondentu norādīja uz situācijas pasliktināšanos („lielā mērā palielinājušās” un „nedaudz palielinājušās”), 30% pauda viedokli, ka situācija „palikusi nemainīga”, bet 8% atzīmēja, ka šāda veida problēmas ir samazinājušās („lielā mērā samazinājušās” un „nedaudz samazinājušās”).

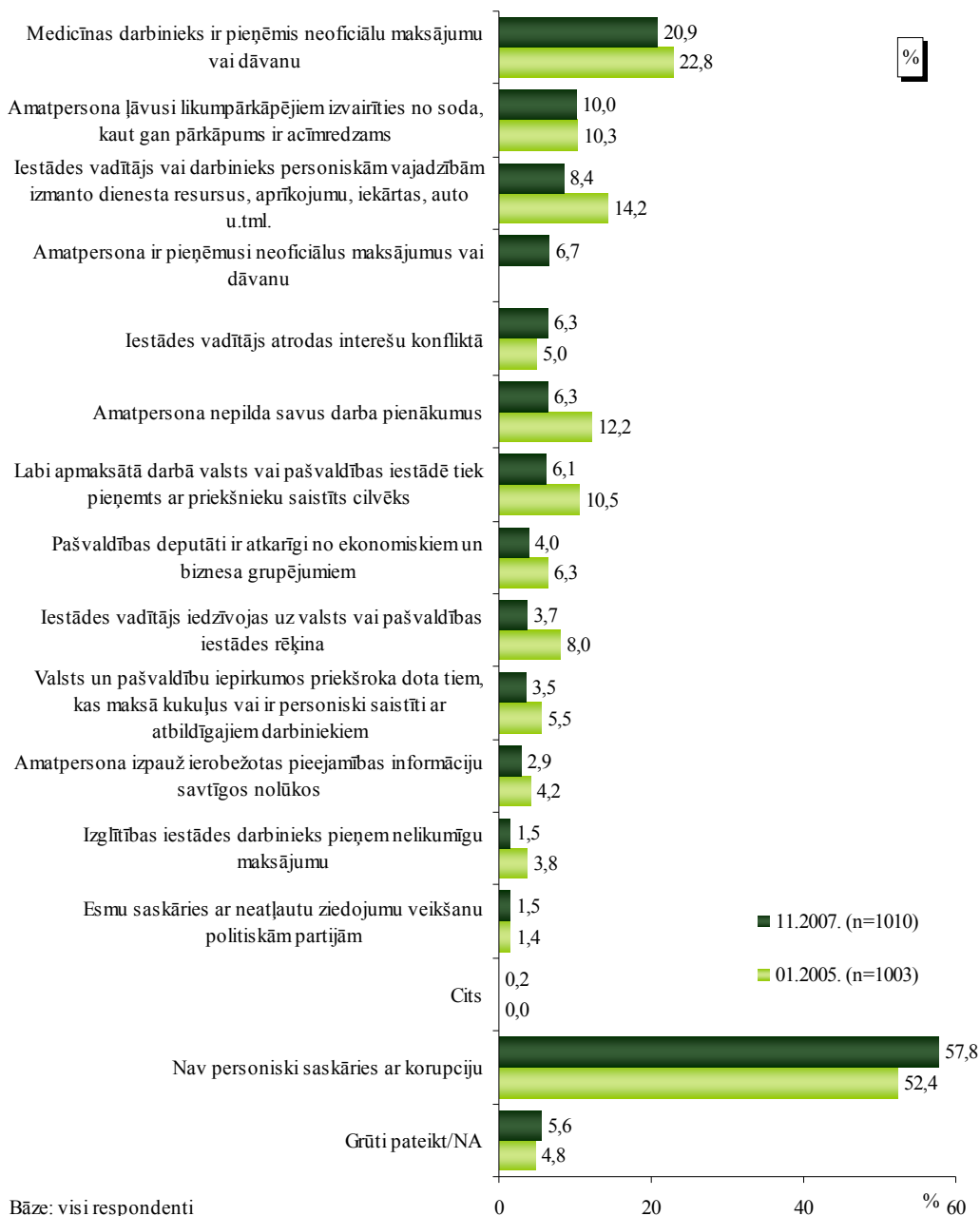
Pētījumu datu salīdzinājums liecina, ka šogad aptaujātie biežāk nekā 2005.gadā uzsvēruši, ka problēmas, kas saistītas ar augsta līmeņa kukuļošanu, ir palielinājušās.

Raksturojot, ar kāda veida korupciju viņiem personīgi nācies saskarties pēdējo divu gadu laikā, visbiežāk (21%) respondenti norādīja, ka „medicīnas darbinieks ir pieņēmis neoficiālu maksājumu vai dāvanu”. Starp trīs biežāk minētajiem korupcijas veidiem, ar kuriem aptaujātie saskārušies, minēts arī, ka „amatpersona ļāvusi likumpārkāpējiem izvairīties no soda, kaut gan pārkāpums ir acīmredzams” (10%) un ka „iestādes vadītājs vai darbinieks personiskām vajadzībām izmanto dienesta resursus, aprīkojumu, iekārtas, auto u.tml.” (8%). Citi korupcijas veidi norādīti retāk (2% – 7%).

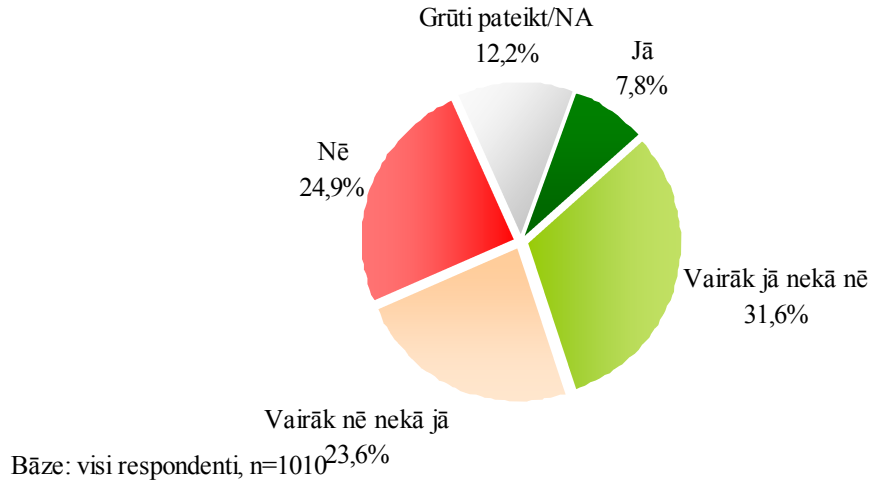
To, ka pēdējo divu gadu laikā „nav personiski saskāries ar korupciju”, atzīmēja 58% aptaujāto Latvijas iedzīvotāju.

10. Attēls. **Saskarsme ar dažādiem korupcijas veidiem**

"Kāda veida korupciju Jūs personiski esat pieredzējis pēdējo 2 gadu laikā?"
(01.2005. un 11.2007. aptauju datu salīdzinājums)

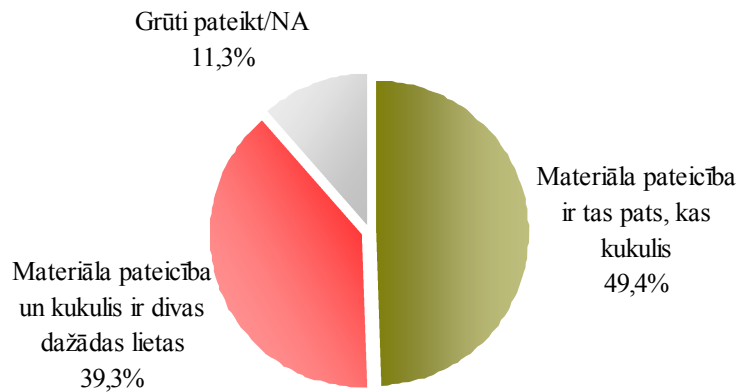

11. Attēls Gatavība dot kukuli

12. Attēls. Vai dāvana un kukulis ir viens un tas pats?

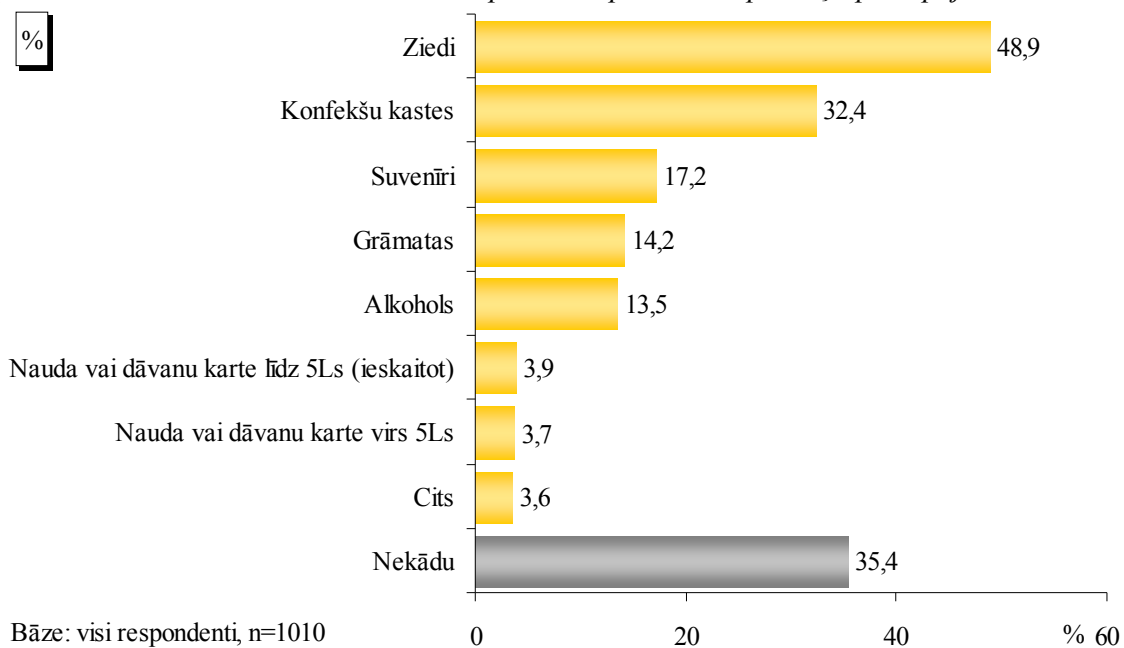
"Ir izskanējuši atšķirīgi uzskati par to, vai pateicība materiālā formā (kā dāvana, maksājums) par sniegto pakalpojumu valsts vai pašvaldību iestāžu amatpersonām vai darbiniekiem ir tas pats, kas kukulis, vai tās ir divas atšķirīgas lietas. Kā domājat Jūs?"

Bāze: visi respondenti, n=1010

13.Attēls. Pieņemama dāvana valsts amatpersonai

"Sakiet, lūdzu, kāda veida dāvanas Jūs uzskatāt par pieņemamu pasniegt kādam valsts vai pašvaldību iestāžu darbiniekam vai amatpersonai, pateicoties par viņu pakalpojumiem?"

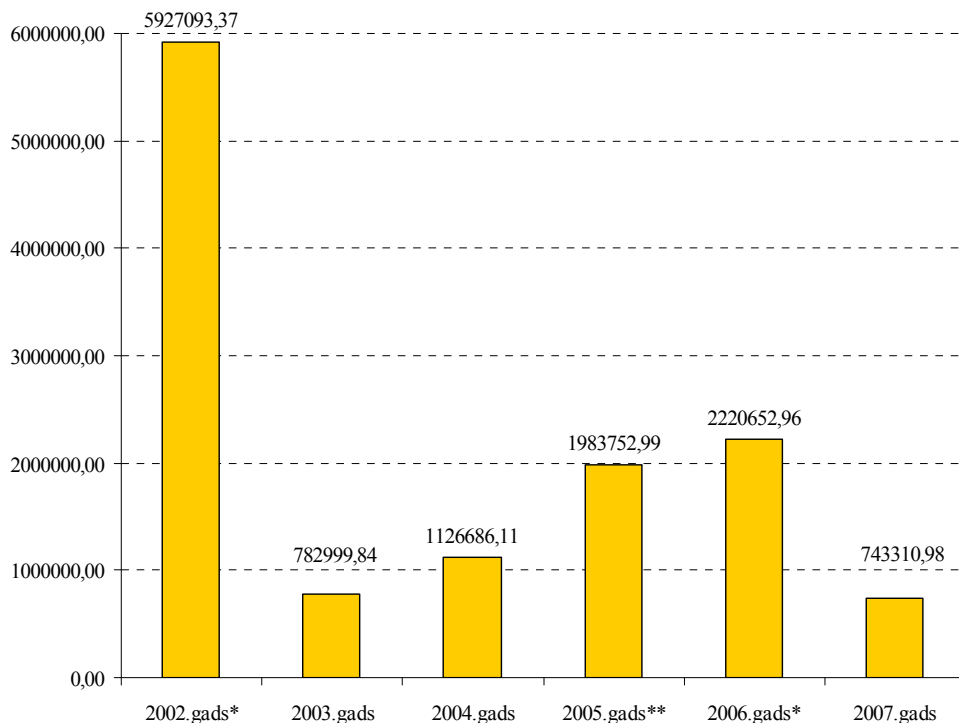
Darbības rezultāti politisko partiju un to apvienību finansēšanas noteikumu izpildes kontrolē

Politisko organizāciju finansiālās un saimnieciskās darbības kontroli Birojs veic četros posmos: iesniegto deklarāciju pārbaude saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasībām, grāmatvedības uzskaites pārbaudes, ziedojuma patiesuma un likumības pārbaudes, pretpārbaudes.

Saskaņā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu politiskajām partijām 7 dienu laikā pēc ziedojuma saņemšanas Birojam jāsniedz ziedojumu atskaite. Par šīs kārtības neievērošanu Birojs var piemērot administratīvo sodu.

Pārskata periodā pārbaudīti **390** ziņojumi par politisko organizāciju saņemtajiem dāvinājumiem (ziedojumiem), par 278 ziedojumu sarakstiem mazāk nekā pērn, kas pamatojams ar to, ka lielākos finanšu līdzekļus politiskās partijas piesaista vēlēšanu gadā un nākamajos ir ievērojams finanšu aktivitāšu kritums.

14.Attēls. Politisko partiju saņemtie ziedojumi (latos) 2002. – 2007.gads

* Saeimas vēlēšanas

** pašvaldību vēlēšanas

Politiskajām partijām, pieņemot ziedojumus, pašām jāseko līdzi tam, vai tiek ievēroti likumā paredzētie ierobežojumi: ziedojuma summas apmērs, anonīma ziedojuma pieņemšanas aizliegums, ziedojuma pieņemšanas aizliegums no juridiskām personām, ziedojumu pieņemšanas aizliegums bez pārskaitījuma attiecīgās partijas kontā, ja ziedojuma summa pārsniedz 100 latus,

aizņēmumu ņemšanas un aizdevumu, galvojumu vai garantiju došanas aizliegums. Par šo likumā noteikto ierobežojumu pārkāpšanu ir paredzēta administratīvā atbildība.

Ievērojot to, ka Birojs var atklāt tādus pārkāpumus, kurus pati partija nevar konstatēt (ziedojums ir veikts par summu, kas pārsniedz Valsts ieņēmumu dienestā pēdējo triju gadu laikā deklarētos privātpersonas ienākumus, ziedojumu ir veikusi persona, kurai ir aizliegts ziedot, partijas finansēšana ir notikusi, izmantojot trešo personu starpniecību), par šādiem pārkāpumiem netiek paredzēts administratīvais sods, bet Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likums paredz finanšu līdzekļu atmaksāšanu valsts budžetā gadījumā, jo šādu pārkāpumu rezultātā iegūtie finanšu līdzekļi ir pretlikumīgi.

Par konstatētajiem pārkāpumiem dāvinājumu (ziedojumu) likumības un patiesuma pārbaūžu rezultātā 2007.gadā tika pieņemti **12** lēmumi, uzdodot atmaksāt pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumu saņemto finansējumu – **Ls 30 223,72** apmērā. No tiem 6 lēmumi ir izpildīti un 2 lēmumi ir pārsūdzēti tiesā.

Veicot politisko partiju ziņojumu par politiskās partijas saņemto vai nepieņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumu ievērošanu un ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju un gada pārskatu par 2006.gadu iesniegšanas kārtības pārbaudes, tika sastādīti **24** administratīvā pārkāpuma protokoli un pieņemti **10** lēmumi par administratīvo sodu piemērošanu kopumā **Ls 3 100** apmērā. Trīspadsmit gadījumos administratīvā lieta tika izbeigta maznozīmīguma dēļ, savukārt 1 gadījumā administratīvā lieta tika izbeigta noilguma dēļ.

2007.gadā veicot partiju ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju, gada pārskatu un vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes kopumā tika sastādīti **19** administratīvie protokoli par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteikto prasību neievērošanu un pieņemti **15** lēmumi par administratīvā soda piemērošanu politiskajām partijām **Ls 14 750** apmērā, 3 gadījumos administratīvās lietas izbeigtas maznozīmīguma dēļ un vienā gadījumā bija iestājies noilgums.

Pārbaudot ziņojumu par politiskās partijas saņemto vai nepieņemto dāvinājumu (ziedojumu) publicēšanas noteikumu ievērošanu, tika sastādīti **8** administratīvā pārkāpuma protokoli un **7** gadījumos administratīvās lietas tika izbeigtas maznozīmīguma dēļ.

2007.gadā veicot partiju ikgadējo finansiālās darbības deklarāciju, gada pārskatu, paziņojumu par plānotajiem vēlēšanu izdevumiem, priekšvēlēšanu izdevumu, vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju pārbaudes kopumā tika sastādīti **45** administratīvie protokoli par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā noteikto prasību neievērošanu un pieņemti **25** lēmumi par administratīvā soda piemērošanu politiskajām partijām **Ls 18 050** apmērā, 19 gadījumos administratīvās lietas izbeigtas maznozīmīguma dēļ un vienā gadījumā bija iestājies noilgums.

Par politiskās partijas finansēšanu, izmantojot starpnieku, tika sastādīti divi administratīvā pārkāpuma protokoli un attiecīgi pieņemti divi lēmumi par administratīvā soda **Ls 200** apmērā piemērošanu šīm personām.

Pamatojoties uz Biroja izdotajiem administratīvajiem aktiem, 2007.gadā Valsts kasē nomaksāti politiskajām organizācijām uzliktie naudas sodi **Ls 3 725** apmērā, pretlikumīgie ziedojumi **Ls 12 948,54** apmērā, kā arī finanšu līdzekļi **Ls 1 059,15** apmērā, kas bija saņemti pretrunā ar Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma 4.panta pirmās daļas un 6.panta pirmās daļas noteikumiem, kas nosaka, ka dāvinājumus (ziedojumus) politiskās partijas, ievērojot likumā minētos ierobežojumus, var pieņemt no Latvijas pilsoņiem un personām, kurām saskaņā ar likumu ir tiesības saņemt Latvijas Republikas nepilsoņa pasi. Savukārt šī likuma 6.panta pirmā daļa nosaka, ka fiziskajām personām ir aizliegts finansēt politiskās partijas no citu personu dāvinājumiem un aizdevumiem. Politiskās partijas dāvinājumu un ziedojumu vai jebkādā citā veidā (biedru naudas) aizliegts finansēt fiziskajām personām, kuras sodītas par tīšu noziegumu pret īpašumu, par tīšu noziegumu tautsaimniecībā, kā arī par tīšu noziegumu valsts institūciju dienestā un kurām sodāmība nav dzēsta vai noņemta, izņemot rehabilitētās personas; bijušajiem Valsts drošības komitejas štata, ārštata darbiniekiem un informatoriem. Politiskās organizācijas Valsts kasē brīvprātīgi atmaksājušas naudas līdzekļus **Ls 228,11** apmērā.

Pamatojoties uz Biroja pieņemtajiem lēmumiem par administratīvo sodu piemērošanu, tiesu izpildītājiem naudas soda piedziņai ir nosūtīti **7** lēmumi.

Par kontroles, uzraudzības vai izmeklēšanas funkcijas realizējošo valsts institūciju amatpersonu likumīgo prasību savlaicīgu neizpildīšanu tika sastādīti **4** administratīvā pārkāpuma protokoli un tiesa pieņēma **4** lēmumus par administratīvo sodu piemērošanu kopumā **Ls 100** apmērā.

Veicot ziedojumu patiesuma un likumības pārbaudes, konstatēts, ka **3** gadījumos ziedotāju ienākumi, iespējams, nav bijuši atbilstoši viņu izdevumiem, tāpēc pārbaudes materiāli par šīm personām nosūtīti VID šo personu ienākumu likumības pārbaudei. Atskaites periodā VID, pamatojoties uz veikto auditu rezultātiem, pieņēmis lēmumus par papildus nodokļu aprēķināšanu un soda naudas uzlikšanu **2** personām par kopējo summu **Ls 11 194,22** apmērā.

Pārskata periodā Pamatojoties uz Biroja prasības pieteikumiem tiesā, 1 politiskās partijas darbība tika apturēta un 1 politiskās partijas darbība izbeigta, savukārt vienai partijai tiesa uzlika par pienākumu ieskaitīt pretlikumīgi saņemto dāvinājumu (ziedojumu) **Ls 9 120** valsts budžetā.

2007.gada 24.oktobrī Birojs ziņoja par atklātajiem pārkāpumiem politisko partiju 9.Saeimas vēlēšanu deklarāciju pārbaūžu rezultātā.

9.Saeimas vēlēšanas 2006.gadā Latvijā notika pirmo reizi, ievērojot Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likumā 2004.gadā noteiktos priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumus. Politiskā organizācija vai politisko organizāciju apvienība, kas iesniegusi savu deputātu kandidātu sarakstu Saeimas vēlēšanām piecos vēlēšanu apgabalos, priekšvēlēšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz 0,20 latus uz katru vēlēšanu iepriekšējās Saeimas vēlēšanās. Ja politiskā organizācija (partija) vai politisko

organizāciju (partiju) apvienība iesniedz savu kandidātu sarakstu tikai atsevišķos vēlēšanu apgabalos, tā priekšvēlēšanu izdevumiem drīkst izlietot summu, kas nepārsniedz 0,20 latus uz katru attiecīgā vēlēšanu apgabala vēlētāju iepriekšējās Saeimas vēlēšanās. 2006.gada vēlēšanās maksimālie pieļaujamie priekšvēlēšanu aģitācijas tēriņu griesti, kandidējot piecos vēlēšanu apgabalos, bija **279 631,20** lati.

Svarīgākais likuma jauninājums 2006.gadā bija partijām noteiktais pienākums ieskaitīt valsts budžetā finanšu līdzekļus tādā apmērā, kas atbilst pārsniegtajam priekšvēlēšanu izdevumu apjomam.

Pārbaudu rezultātā Birojs secināja, ka no **19** partijām un to apvienībām, kas piedalījās Saeimas vēlēšanās 2006.gadā:

- **8** politisko partiju iesniegto vēlēšanu ieņēmumu un izdevumu deklarāciju norādītajā informācijā nav konstatētas neatbilstības likumu prasībām. Tās ir partijas „Māras Zeme”, partija „Visu Latvijai”, partija „Mūsu zeme”, partija „Tēvzemes savienība”, partija „Nacionālā Spēka Savienība”, partija „Eiroskeptiķi”, partija „Jaunie Demokrāti” un Pensionāru un Senioru partija;
- **3** partijas sauktas pie administratīvās atbildības par politisko partiju finansēšanas noteikumu pārkāpšanu, izsakot mutvārdu aizrādījumus;
- **8** partijas sauktas pie administratīvās atbildības par politisko partiju finansēšanas noteikumu pārkāpšanu, tai skaitā **5** partijas – arī par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu, uzliekot naudas sodus kopumā Ls **12 900** apmērā;
- minētās **5** partijas vai to apvienības pārsniegušas priekšvēlēšanu izdevumu ierobežojumus kopumā par Ls **941 492,32**;
- secināts, ka partiju iesniegtajās deklarācijās nav norādīti ar vēlēšanu kampaņu saistīti izdevumi kopumā par Ls **1 130 170,49**.

2.tabula. Administratīvā atbildība par Politisko organizāciju (partiju) finansēšanas likuma prasību neievērošanu

Nr. p/k	Politiskās partijas nosaukums	Piemērotais administratīvais sods (latos)	Lēmuma datums	Statuss
Par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu, neatļauta dāvinājuma (ziedojuma) pieņemšanu un nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā				
1.	Tautas partija	5 000,00	06.06.2007	pārsūdzēts
2.	Latvijas Pirmās partijas un „Latvijas Ceļš” vēlēšanu apvienība	5 000,00	13.09.2007	pārsūdzēts
3.	„Saskaņas Centrs”	700,00	08.10.2007	pārsūdzēts
4.	Zaļo un Zemnieku savienība	500,00	10.09.2007	pārsūdzēts
Par neatļauta dāvinājuma (ziedojuma) pieņemšanu un nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā				
5.	PPA „Dzimtene”	700,00	11.09.2007	pārsūdzēts

Par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu un nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā				
6.	„Jaunais laiks”	500,00	01.10.2007	nav pārsūdzēts
Par nepatiesu ziņu norādīšanu deklarācijā				
7.	Apvienība „Tēvzemei un Brīvībai”/LNNK	250,00	25.06.2007	samaksāts
8.	Sociālā Taisnīguma partija	250,00	29.10.2007	nav pārsūdzēts
KOPĀ:		12 900,00		

Izvērtējot Saeimas vēlēšanās piedalījušos politisko partiju faktiski izlietos finanšu līdzekļus, Birojs konstatējis, ka saskaņā ar likumu atļauto priekšvēlēšanu izdevumu summu pārsniegušas piecas partijas vai to apvienības, no tām **divas** – Tautas partija un Latvijas Pirmās partijas un „Latvijas Ceļš” vēlēšanu apvienība šo summu pārsniegušas vairāk nekā par 5 000 latiem. Jāuzsver, ka naudas soda maksimālā robeža, saucot partiju pie administratīvās atbildības par priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošanu ir 5 000 latu.

3.tabula. Priekšvēlēšanu izdevumu apmēra ierobežojumu neievērošana

Nr. p/k	Politiskās partijas nosaukums	Saskaņā ar likumu atļautā priekšvēlēšanu izdevumu summa (latos)	Priekšvēlēšanu izdevumu apmēra pārsniegšana	
			(latos)	(% no atļautā apjoma)
1)	Tautas partija	279 631,20	529 980,54	189,53
2)	Latvijas Pirmās partijas un „Latvijas Ceļš” vēlēšanu apvienība	279 631,20	401 610,26	143,62
3)	„Saskaņas Centrs”	279 631,20	4 463,58	1,60
4)	Zaļo un Zemnieku savienība	279 631,20	3 350,78	1,20
5)	„Jaunais laiks”	279 631,20	2 087,16	0,75
KOPĀ:			941 492,32	

Lēmumu apstrīdēšana un pārsūdzēšana

No administratīvi sodītajām politiskajām partijām 7 ir apstrīdējušas Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļas pieņemto lēmumu par saukšanu pie administratīvās atbildības Biroja priekšniekam:

- 5 lēmumi atstāti negrozīti;
- 2 lēmumi atcelti daļā.

2007.gadā Biroja pārstāvji piedalījušies 10 tiesas sēdēs, kurās izskatīti politisko organizāciju prasības pieteikumi par Biroja priekšnieka lēmumiem administratīvā pārkāpuma lietās.

Darbības rezultāti korupcijas apkarošanā

Pieaugot Biroja izmeklētāju profesionalitātei un apkarošanas bloka kapacitātei, tiek atklāti arvien sarežģītāki noziedzīgi nodarījumi valsts institūciju dienestā. Pieaug to atklāto noziedzīgo nodarījumu skaits, kuru izdarīšanā iesaistītas augstas valsts amatpersonas, kukuļa nodošana notikusi komplicēti, pēc vairāku gadu garumā atstrādātas shēmas, izmantojot vairākus starpniekus, bieži personas, kuras savā starpā ilgstoši un tuvu pazīstamas, noziegumu plānošanā un izdarīšanā iesaistot vairākas personas, kurām raksturīgs augsts izglītības un speciālo profesionālo iemaņu līmenis, kuru izmantošana noziedzīga nodarījuma slēpšanā maksimāli apgrūtina to atklāšanu. Arvien biežāk tiek konstatētas un atklātas vienu un to pašu personu izdarītas vairākas noziedzīgo nodarījumu epizodes. Biroja izmeklētās krimināllietas ir apjomīgas un prasa lielus laika un cilvēku resursus pierādījumu bāzes savākšanai un nostiprināšanai.

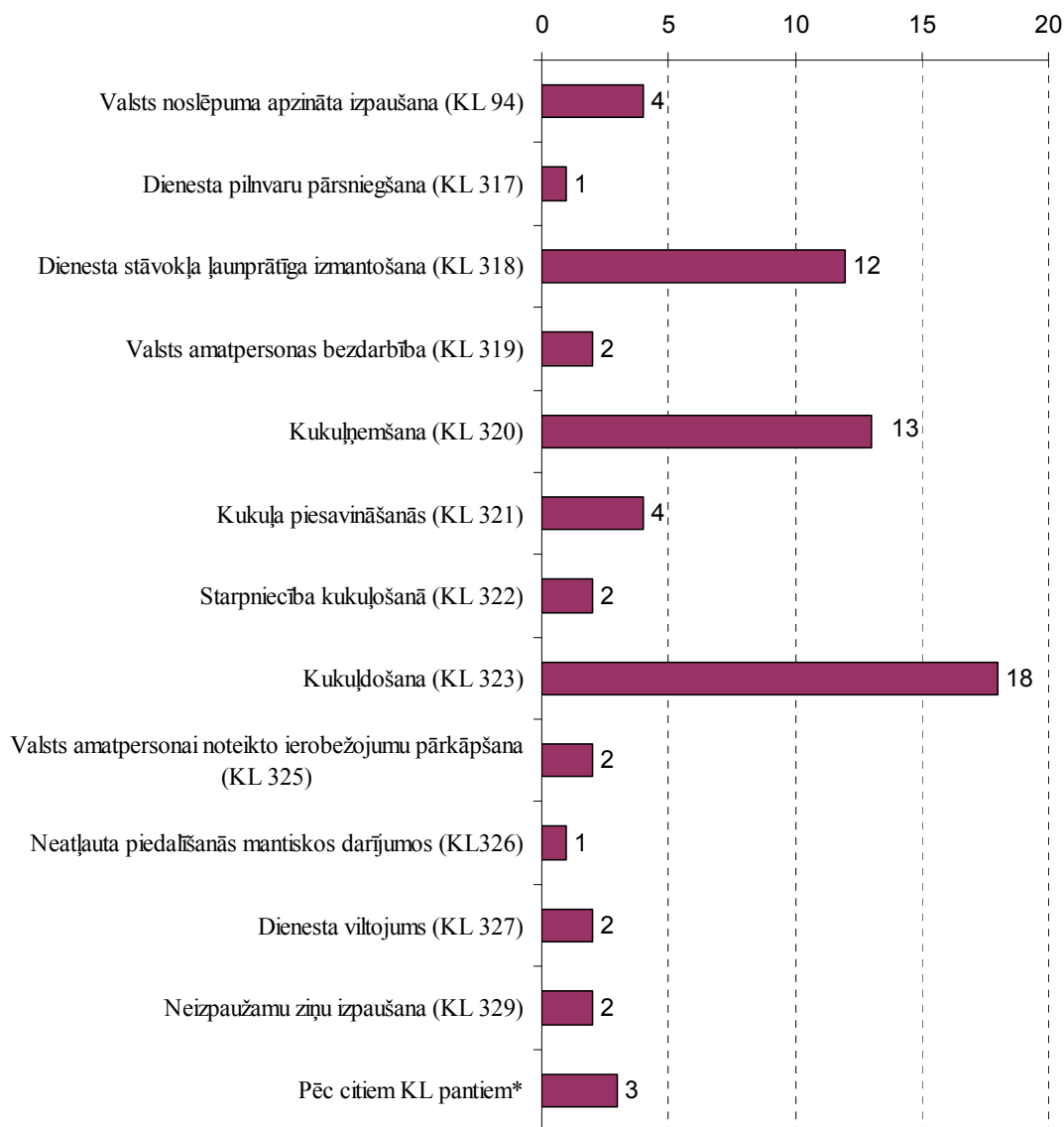

Foto: AFI

Salīdzinot ar 2006.gadu, kura laikā nācās pielāgot izmeklēšanu jaunā Kriminālprocesa likuma prasībām, 2007.gadā galvenie likumā konstatētie trūkumi tikuši novērsti un vairs nav neskaidrību tā piemērošanā. Birojā izmeklējamās lietas ir kļuvušas apjomīgākas (piemēram, vairākas epizodes – Daugavpils Zemesgrāmatu nodaļas priekšnieces lietā 31 epizode), un līdz ar to pagarinās to izmeklēšanas ilgums, ko ietekmē arī vairāki ārējie faktori. Ņemot vērā korupcijas lietu komplicēto dabu, tādi procesi, kā globalizācija un plašāka integrācija Eiropas Savienībā, ietekmē to, ka arī izmeklēšanas darbības nepieciešams veikt starpnacionālā līmenī. Atbildes uz tiesiskās palīdzības lūgumiem nākas gaidīt no pusotra līdz diviem gadiem, kas līdz ar to ietekmē arī lietas izskatīšanas ilgumu. Tāpat jāņem vērā arī Valsts tiesu ekspertīžu biroja un Valsts policijas Kriminālistikas pārvaldes noslogotība, kas ietekmē dažādu nepieciešamo ekspertīžu rezultātu saņemšanu laiku (fonoskopiskā ekspertīze var ilgt 6 mēnešus, rokraksta ekspertīze – līdz 3 mēnešiem).

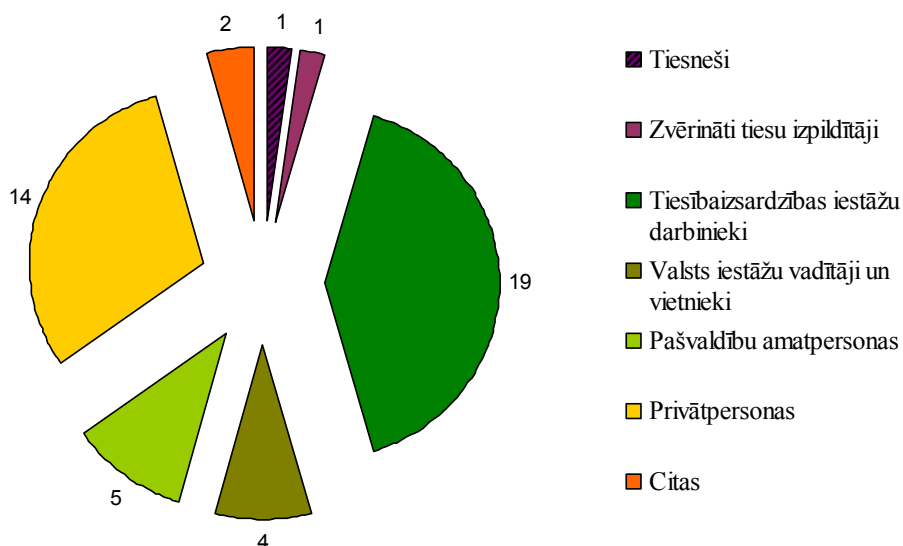
2007.gadā Biroja Izmeklēšanas nodaļa uzsākusi **30** kriminālprocesus. Kriminālvajāšanas uzsākšanai nosūtīti **18** kriminālprocesi pret **46** personām (skat. 15. un 16.attēlu), izbeigti **14** kriminālprocesi. Pēc piekritības citām izmeklēšanas iestādēm nosūtīti **5** kriminālprocesi. No citām izmeklēšanas iestādēm saņemti **6** kriminālprocesi. Pieņemti **56** lēmumi rezolūcijas veidā atteikt uzsākt kriminālprocesu.

15.Attēls. Kriminālvajāšanai nosūtītās krimināllietas pēc Krimināllikuma (KL) pantiem 2007.gadā

* Prokuratūrai tika nosūtītas krimināllietas ar ierosinājumu uzsākt kriminālvajāšanu arī pēc Krimināllikuma 177.panta (*Krāpšana*) un 193.panta (*Nelikumīgas darbības ar vērtspapīriem un maksāšanas līdzekļiem*).

16.Attēls. Personas, pret kurām lūgts uzsākt kriminālvajāšanu

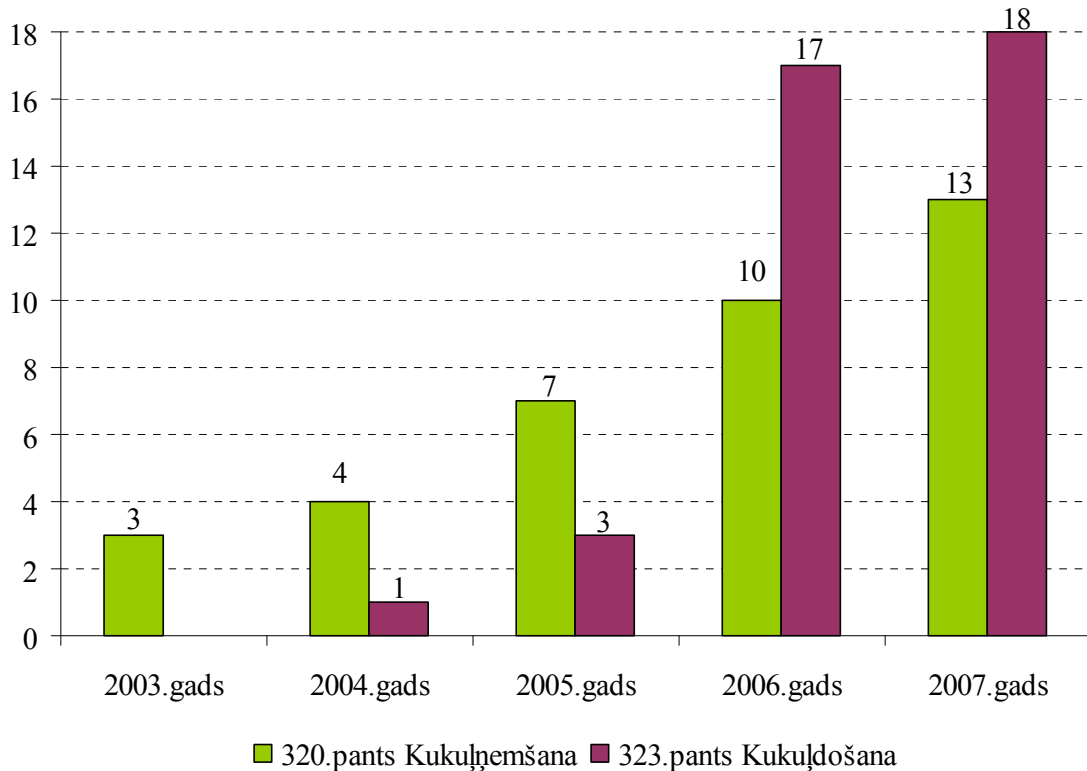
Biroja Izmeklēšanas nodaļas lietvedībā uz 2008.gada 1.janvāri atradās **54** krimināllietas, tajā skaitā 23 kriminālprocesi, kas tika uzsākti līdz 2007.gada 1.janvārim, un 31 kriminālprocess uzsākts 2007.gadā.

Analizējot korupcijas izpausmes formas un koruptīvu noziedzīgu nodarījumu attīstību, ir secināms, ka koruptīvi noziedzīgi nodarījumi zaudē primitīvas izpausmes formas un kļūst sarežģītāki. Kukuļa izspiešana, kuras atklāšanā liela nozīme ir pašu iedzīvotāju ziņošanai, šobrīd vairs nenotiek atklātā un tiešā veidā. Amatpersonas saprot, ka cilvēku nostādīšana bezpalīdzīgā situācijā tos vairāk motivē vērsties tiesībaizsardzības iestādēs pēc palīdzības. Korupcija kļūst latentāka, ieņemot arvien slēptākas tās formas. Par kukuļa pieprasīšanas un kukuļņemšanas gadījumiem cilvēki ziņo mazāk un to atklāšanā svarīga loma ir informatoriem un speciālo tehnisko palīglīdzekļu izmantošanai, lai būtu iespējams atklāt visus kukuļošanas ķēdes posmus – gan prettiesiskā labuma devējus, gan ņēmēju.

Piemēram, 2007.gada decembrī prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai tika nosūtīti kriminālprocesa materiāli ar ierosinājumu saukt pie kriminālatbildības Aizsardzības ministrijas Aizsardzības īpašumu valsts aģentūras (AĪVA) direktoru par kukuļa pieņemšanu lielā apmērā un dienesta stāvokļa ļaunprātīgu izmantošanu saistībā ar iepirkumiem valsts vajadzībām, vienu privātpersonu par kukuļdošanu un krāpšanu lielā apmērā, un vēl vienu privātpersonu – par krāpšanas atbalstīšanu. Kriminālprocesa materiāli liecina, ka AĪVA direktors, būdams arī iepirkumu komisijas vadītājs, izmantoja savas dienesta pilnvaras un apzināti veica pretlikumīgas darbības, t.sk. kopā ar ieinteresētajām personām organizēja fiktīvu iepirkumu par mākslīgi

paaugstinātām cenām un nodrošināja sev vēlamā uzņēmuma uzvaru ar būvniecību saistītā cenu aptaujā, par šīm darbībām saņemot arī kukuli.

17.Attēls. Kriminālvajāšanai nosūtītās lietas par kukuļošanu 2003. – 2007.gadā pēc Krimināllikuma 320. un 323.panta

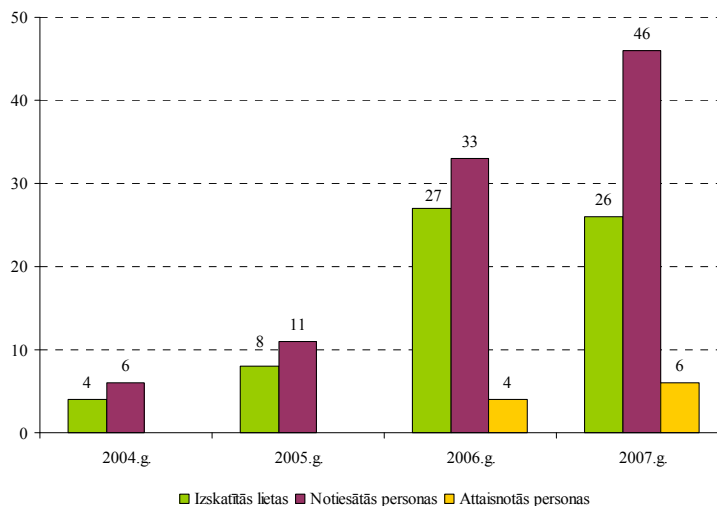
Ja valsts amatpersonu vidū mainās izpratne par kukuļņemšanu kā krimināli sodāmu rīcību, cilvēki kukuļdošanā nesaskata likumpārkāpumu un dažkārt pat uzstājīgi šādā veidā mēģina risināt savas problēmas. Uzskats, ka kukuļdevējs ir tikai amatpersonas nelikumīgās darbības upuris, ir maldīgs. Piemēram, 2007.gada aprīlī prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai tika nosūtīti lietas materiāli pret kādu personu, kas vairākas reizes nesekmīgi bija kārtojusi transportlīdzekļa vadīšanas pārbaudījumu un eksāmena laikā, apzinoties, ka viņas transportlīdzekļa vadīšanas iemaņas ir vājas un eksāmena sekmīga nokārtošana varētu neizdoties, mēģināja dot kukuli CSDD Rīgas nodaļas transportlīdzekļu vadītāju eksaminācijas inspektoram, skaidri un nepārprotami norādot, ka naudas summa 150 latu apmērā tiek pasniegta, lai tas, izmantojot savu dienesta stāvokli šīs personas labā sniegtu viņai pozitīvu vērtējumu „B” kategorijas transportlīdzekļa vadīšanas eksāmenā. CSDD amatpersona, apzinoties, ka kukuļa pieņemšana ir prettiesiska, attiecās pieņemt piedāvāto naudu, līdz ar to šai personai no pašas gribas neatkarīgu apstākļu dēļ neizdevās izdarīt noziedzīgu nodarījumu līdz galam. Saskaņā ar 2007.gada 8.maijā spēkā stājušos spriedumu, persona tika atzīta par vainīgu kukuļdošanas mēģinājumā un sodīta ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu un 6 mēnešiem nosacīti, ar pārbaudes laiku uz 1 gadu.

Vispildgtāk šī tendence izpaužas saistībā ar ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem. Turklāt Birojam ir izdevies atklāt, ka arī šāds tipisks situatīvs noziedzīgs nodarījums tiek izvērsti labi organizētā shēmā, iesaistot arī nozieguma organizētājus, starpniekus un atbalstītājus, prettiesiskos labumus nododot vēlāk (ne notikuma vietā), turklāt kukuļus maksājot arī avansā. 2007.gada augustā prokuratūrai kriminālvajāšanas uzsākšanai tika nosūtīti kriminālprocesa materiāli, ierosinot saukt pie kriminālatbildības bijušo Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieku, četrus policijas darbiniekus un septiņas privātpersonas. Izmeklēšanas gaitā tika gūti pierādījumi, ka Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieks, izmantojot savu dienesta stāvokli, veica vairākkārtēju kukuļu pieņemšanu, savukārt četri policisti deva kukuļus un organizēja kukuļu nodošanu, lai tiktu pieņemti labvēlīgi lēmumi ceļu satiksmes noteikumu pārkāpēju interesēs, atsevišķos gadījumos kukuļus arī piesavinoties.

Izmeklēšanas laikā tika noskaidrots, ka vairākas personas no Rīgas pilsētas Galvenās policijas pārvaldes Ceļu policijas nodaļas priekšnieka par 500 latiem gadā bija iegādājušās Rīgas pilsētas Ceļu satiksmes drošības fonda dalībnieka apliecības, ar mērķi, ka šī amatpersona, izmantojot savu dienesta stāvokli un atpazīstamību policijas darbinieku vidū, fonda dalībniekiem palīdzēs izvairīties no administratīvās atbildības par izdarītajiem ceļu satiksmes noteikumu pārkāpumiem.

Izmeklētāju darbu apgrūtinā koruptīvu nodarījumu atklāšana tiesībsardzības iestāžu darbinieku rīcībā, kas izmanto saistībā ar savu amatu gūtās profesionālās iemaņas nozieguma slēpšanai un izmeklēšanas darbību kavēšanai, turklāt bieži aizturēšanas laikā nepakļaujoties Biroja darbinieku likumīgajām prasībām un izrādot pretestību. Piemēram, 2007.gada maijā aizdomās par kukuļa pieņemšanu veicot divu Valsts policijas Rīgas Galvenās policijas pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas vienības darbinieku aizturēšanu, policisti uzbruka Biroja darbiniekam, draudot pielietot šaujameroci.

18.Attēls. Pirmajā instancē izskatītās lietas un notiesātās personas

Starptautiskā sadarbība un citu valstu pieredzes apkopošana

2007.gadā Birojs rīkoja divas **Ārvalstu padomnieku grupas** (*Foreign Advisory Panel – FAP*) sanāksmes. Janvārī Birojs informēja ārvalstu vēstniecību un starptautisko organizāciju pārstāvjus par Biroja sasniegumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā 2006.gadā, kā arī iepazīstināja ar turpmākā darba prioritātēm un kriminālprocesa un operatīvā darba specifiku koruptīvu noziedzīgu nodarījumu atklāšanā. Sanāksmē piedalījās ap 30 dalībnieku – vairāku Eiropas Savienības dalībvalstu, Amerikas Savienoto Valstu (ASV), Moldovas un Turcijas vēstnieki, Austrijas, Baltkrievijas, Francijas, Izraēlas, Krievijas, Ķīnas, Lielbritānijas, Norvēģijas, Polijas vēstniecību pārstāvji. Kā viesi piedalījās arī pārstāvji no Polijas Centrālā pretkorupcijas biroja. Ārvalstu pārstāvji atzinīgi novērtēja Biroja panākumus gan korupcijas novēršanā, gan apkarošanā, kā arī pauda gandarījumu par pieaugošo sabiedrības uzticību un atbalstu Birojam. Oktobrī Ārvalstu padomnieku grupas sanāksmē piedalījās vairāk kā 20 valstu un starptautisko organizāciju pārstāvji. Sanāksmes laikā tika informēti par Biroja darbības rezultātiem, tuvojoties Biroja piektajai gadadienai 10.oktobrī, kā arī par darbības aspektiem saistībā ar Biroja priekšnieka atstādināšanu.

Pasaules Bankas finansētā projekta ietvaros Biroja pārstāvji 2007.gada janvārī piedalījās pieredzes apmaiņas vizītē **ASV** korupcijas novēršanas jomā. Vizītes laikā ASV institūciju pārstāvji sniedza pārskatu par korupcijas novēršanas tiesisko regulējumu štatu un federālajā līmenī un tā piemērošanas praksi. Biroja pārstāvjiem bija iespēja iepazīties ar ASV Kongresa pārstāvju un senatoru darbības uzraudzības mehānismiem, interešu konflikta novēršanu valdības locekļu un valsts iestāžu amatpersonu rīcībā, Federālās izmeklēšanas biroja un Pensilvānijas štata valsts ētikas komisijas kompetenci interešu konflikta novēršanā, valsts budžeta līdzekļu izlietojuma uzraudzību un Iekšējo ieņēmumu dienesta lomu nelikumīgi iegūtu līdzekļu izmeklēšanā. ASV Valsts Departamentā Biroja pārstāvji uzstājās par rezultātiem korupcijas novēršanā un apkarošanā Latvijā.

Sadarbībā ar **Lielbritānijas** vēstniecību Rīgā un Lielbritānijas Nodokļu un Muitas pārvaldi Birojs rīkoja 5 dienu apmācības Biroja darbiniekiem par speciālajām izmeklēšanas darbībām, kas ne tikai deva iespēju apgūt nepieciešamās zināšanas, bet arī ļāva apmainīties ar pieredzi ar Lielbritānijas kolēģiem šajā jautājumā.

Sadarbībā ar **Francijas** vēstniecību Birojs 2007.gada jūnijā rīkoja semināru, kura ietvaros Francijas pārstāvji dalījās ar pieredzi par korupcijas apkarošanu un politisko partiju finansēšanas kontroli Francijā. Apmācības vadīja Francijas Centrālās korupcijas apkarošanas brigādes priekšnieka vietnieks un

Francijas Vēlēšanu kampaņu un politisko partiju finansēšanas kontroles nacionālās komisijas pārstāve. Šo apmācību ietvaros Biroja darbinieki uzzināja, kāds ir priekšvēlēšanu kampaņu un politisko partiju finansēšanas kontroles mehānisms Francijā, tajā skaitā kā tiek piešķirts un uzraudzīts valsts finansējums politiskajām partijām. Francijas eksperti iepazīstināja arī ar vēlētam amatpersonām noteiktajiem amatu savienošanas un cita veida ierobežojumiem, kā arī amatpersonu ienākumu deklarācijām.

2007.gadā Birojā iepazīšanās vizītē ieradās jaunizveidotā **Polijas** Centrālā pretkorupcijas biroja (*Centralne Biuro Antykorupcyjne – CBA*) pārstāvji. CBA tika izveidots salīdzinoši nesen – 2006.gada maijā – tādēļ Polijas kolēģi īpašu interesi izrādīja par Biroja izveides procesu, tiesisko regulējumu, funkcijām, kā arī pieredzi korupcijas apkarošanā. Rezultātā, izlemts stiprināt sadarbību ar CBA, rīkojot izpētes vizīti uz Poliju un noslēdzot starpresoru vienošanos.

Pārskata periodā Birojs turpināja veiksmīgo sadarbību ar **Lietuvas** Īpašās izmeklēšanas dienestu (*Specialiuju tyrimu tarnyba – STT*). Īstenojot Biroja un STT noslēgto sadarbības līgumu, 2007.gadā notika vairākas pieredzes apmaiņas vizītes, tajā skaitā ar mērķi apmainīties ar pieredzi operatīvo pasākumu nodrošināšanas jautājumos, kā arī klasificētās informācijas un datu aprites un šo datu analīzes jautājumos. Iepriekšminēto vizīšu rezultātā tiek plānots, ka STT sniegs palīdzību Biroja klasificētās informācijas un datu aprites uzlabošanā.

2007.gadā Biroja darbinieki vairākkārt piedalījās dažādos starptautiskos semināros, konferencēs un forumos, papildinot savas zināšanas un nostiprinot attiecības ar savas nozares profesionāļiem citās valstīs, kā arī aktīvi popularizējot Biroju un tā darbību ārvalstīs un sniedzot savu ieguldījumu starptautiskos pretkorupcijas centienos.

Biroja darbinieki apmeklēja seminārus un konferences korupcijas apkarošanas jomā, kurus rīkoja Eiropas Komisijas Eiropas Krāpšanas apkarošanas birojs (turpmāk – OLAF) sadarbībā gan ar Vāciju, gan ar *Eurojust*, Zviedrijas Centrālāzijas – Kaukāza institūta Zīda ceļa studiju programmas (*Central Asia – Caucasus Institute Silk Road Studies Program*) rīkotajā seminārā, kas veltīts narkotiku, organizētās noziedzības un korupcijas apkarošanas problēmām Baltijas jūras reģionā un Eiropas Tiesību akadēmijas organizētajā konferencē, kas bija veltīta cīņai pret korupciju un krāpšanu Eiropas Savienībā. Biroja pārstāvji piedalījās Viļņā ASV Federālā izmeklēšanas biroja organizētajā seminārā, kas bija veltīts korupcijas apkarošanas jautājumiem, kā arī četri Biroja pārstāvji piedalījās ASV vēstniecības Rīgā organizētajā triju dienu konferencē par korupciju valsts sektorā, finanšu noziegumiem, organizēto noziedzību, mantas konfiskāciju un naudas atmazgāšanu, kurā piedalījās ne tikai Latvijas un ASV tiesībsargājošo iestāžu un prokuratūras pārstāvji, bet arī kolēģi no Rumānijas.

Viens no Latvijas ārpolitikas uzdevumiem ir **attīstības sadarbības** politikas īstenošana un palīdzības sniegšana Eiropas Savienības kaimiņvalstīm un citām valstīm tuvējos reģionos (galvenokārt, Balkānu un NVS valstis), ar mērķi stiprināt demokrātiju un atbalstīt tālāko ekonomisko un sociālo attīstību šajās valstīs. Birojs, īstenojot starptautisko sadarbību savas kompetences ietvaros, ir uzsācis aktīvu darbību, lai dalītos savā pieredzē ar šīm valstīm. Birojs ir ne tikai piedalījies starptautisku organizāciju projektos, kas paredz šāda veida atbalsta sniegšanu, bet arī vairākkārt uzņēmis Birojā šo valstu delegācijas. Ar mērķi iepazīties ar Biroju, tā darbību, funkcijām un paveikto korupcijas novēršanā un apkarošanā, kā arī sabiedrības izglītošanā, Birojā pārskata perioda laikā bija ieradušās delegācijas un atsevišķi pārstāvji no tādām valstīm kā Ukraina, Kazahstāna, Kirgizstāna, Tadžikistāna, Baltkrievija, Zviedrija.

Birojā pieredzes apmaiņas vizītē 2007.gada 7. – 8. jūnijā viesojās **Albānijas** Ienākumu un īpašumu deklarāciju pārbaūžu augstā inspektorāta (*High Inspectorate of Declaration and Audit of Assets*) pārstāvji.

Bijušās Dienvidslāvijas Republikas Maķedonijas Valsts korupcijas novēršanas komisijas (*State Commission for Prevention of Corruption of the Republic of Macedonia*) pārstāvju pieredzes apmaiņas vizīte Birojā notika 2007.gada 11. – 12. jūnijā.

2007.gada 25. – 27.jūnijā Latvijā iepazīšanās vizītē uzturējās **Kosovas** Pretkorupcijas aģentūras delegācija, kura apguva Latvijas pieredzi pretkorupcijas dienesta izveidē, korupcijas apkarošanas un novēršanas, kā arī sabiedrības izglītošanas jautājumos.

Jūnijā Birojā viesojās **Rumānijas** Nacionālais pretkorupcijas direktorāta (*Direcția Națională Anticorupție – NAD*) direktors un vairāki pārstāvji Latvijas izpētes vizītes ietvaros sabiedrisko attiecību jomā.

Sekojošā pagājušā gada veiksmīgajai **Kirgizstānas** Nacionālās korupcijas novēršanas aģentūras pārstāvju vizītei Latvijā, Birojs un Nacionālā korupcijas novēršanas aģentūra 2007.gada aprīlī parakstīja līgumu par savstarpējo sadarbību korupcijas novēršanas un apkarošanas jomā. Līguma mērķis ir veicināt savstarpējo sadarbību, īstenojot kopējas darbības korupcijas novēršanā un apkarošanā, kuras vērstas uz korupcijas izskaušanu.

Biroja pārstāvji aktīvi turpina piedalīties arī citu valstu vadītos daudzpusējos projektos un starptautisku organizāciju pretkorupcijas iniciatīvās. 2007.gada aprīlī Biroja pārstāvis piedalījās **Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD)** pretkorupcijas monitoringa misijā Kirgizstānā, kuras laikā tika izvērtēti Kirgizstānas īstenotie pretkorupcijas pasākumi, kā arī tiesiskā regulējuma ieviešanas process.

Maijā Maskavā Biroja priekšnieks piedalījās seminārā par starptautiskajām pretkorupcijas konvencijām un to īstenošanu. Semināru organizēja Somijas un Krievijas Tieslietu ministrija. Biroja priekšnieks uzstājās, daloties Latvijas pieredzē cīņā pret korupciju un informējot par tiesībsargājošo iestāžu funkcijām šajā jomā.

Biroja priekšnieka vietnieks 2007.gada maijā Bukarestē, Rumānijā piedalījās konferencē „Godaprāts un cīņa pret korupciju valsts pārvaldē” OECD un Eiropas Savienības SIGMA programmas ietvaros. Konferences dalībnieki tika informēti par korupcijas novēršanu Latvijā, tajā skaitā interešu konflikta novēršanu, uzvedības kodeksiem un ētikas komisijām, iekšējo kontroli un amatpersonu apmācību.

2007.gada 19. – 23.martā Biroja pārstāvji piedalījās Eiropas Padomes **GRECO** 32.plenārsēdē, kur tika pieņemti ziņojumi par Ukrainu, Albāniju, Čehiju, Ungāriju, Lietuvu, Nīderlandi, Maķedoniju, Dāniju un Franciju. Sēdes ietvaros arī notika seminārs par politisko partiju finansēšanas kontroli. Tā mērķis bija sagatavot GRECO dalībvalstu pārstāvjus, kas veiks dalībvalstu novērtējumu par šo tēmu GRECO novērtēšanas 3.kārtas ietvaros. Biroja priekšnieka vietnieks novēršanas jautājumos Alvis Vilks piedalījās seminārā kā viens no lektoriem.

No 29.maija līdz 1.jūnijam Biroja pārstāvji piedalījās GRECO 33.plenārsēdē, kur tika pieņemti ziņojumi par Beļģiju, Bulgāriju, Vāciju, Lietuvu, Maltu, Zviedriju. Ar mērķi stiprināt atbilstību Eiropas Padomes pretkorupcijas konvencijām, šajā sēdē tika uzsākti *tour de table* – dalībvalstu uzstāšanās par aktuālām tēmām, piemēram, šajā sēdē „Aktualitātes pretkorupcijas institūcijās un stratēģijā, tajā skaitā sabiedrības informēšana”. Biroja pārstāvis informēja par Latvijā ierosinātajiem normatīvo aktu labojumiem politisko partiju un priekšvēlēšanu aģitācijas jomā, nesen izstrādāto lobēšanas koncepciju, tajā skaitā tās ietvaros ierosinātajām izmaiņām tirgošanās ar ietekmi krimināltiesiskajā regulējumā, kā arī par sabiedrības informēšanu un izglītošanu.

No 16.–19.oktobrim Biroja pārstāvis piedalījās GRECO 34.plenārsēdē un dalījās Latvijas pieredzē par ienākumu gūšanas, uzņēmējdarbības un dāvanu saņemšanas ierobežojumiem valsts amatpersonu darbībā.

GRECO 35.plenārsēdē 3. – 5.decembrī tika pieņemts 2008.gada darba plāns, kas paredz Latvijas 3.kārtas novērtējuma vizīti un gala ziņojuma, kas skars koruptīvu noziedzīgo nodarījumu regulējumu un politisko partiju finansējumu, pieņemšanu 2008.gadā.

Biroja amatpersona kā GRECO eksperts no Latvijas piedalījās novērtējuma vizītē **Nīderlandē**, kuras laikā tika vērtēta Nīderlandes politisko partiju finansēšanas caurskatāmība.

Visi GRECO pieņemtie ziņojumi ir publiski pieejami <http://www.coe.int/t/dg1/greco/evaluations/>.

2.martā un 11.maijā Briselē Biroja pārstāvis piedalījās **Eiropas Savienības** Multidisciplinārās darba grupas organizētās noziedzības apkarošanai (MDG) sanāksmēs, kurās tika skatīts jautājums par Eiropas **Pretkorupcijas kontaktpunktu tīkla** (*Contact-point network against corruption*) izveidi. Dalībvalstu eksperti vienojās atbalstīt Padomes lēmumprojektu un virzīt to tālākai izskatīšanai.

Birojs sadarbībā ar **Lietuvas STT** vadīja „Eiropas Partneri pret Korupciju” (EPAC) darba grupu „Pretkorupcijas iestāžu kopīgie standarti un labā prakse”, kas tika izveidota 2006.gada novembrī. Darba grupas ietvaros 2007.gadā tika izstrādāta aptaujas anketa, kuru aizpildīja darba grupas dalībvalstis, apkopojot informāciju par tendencēm un konkrētu praksi dažādās valstīs. 2007. gada decembrī Biroja vadība piedalījās EPAC ikgadējā konferencē Helsinkos, kur tika prezentēts darba grupas gala ziņojums. Tajā apkopoti būtiskākie pretkorupcijas iestāžu darbības starptautiskie standarti un salīdzināta labā prakse. Ziņojuma kopsavilkums ir pieejams http://www.knab.gov.lv/uploads/pdf/12122007_common_standards.pdf.

2007.gada 9. un 10.oktobrī Birojs rīkoja starptautisku konferenci „**Korupcijas novēršana un apkarošana – tendences un nākotnes izaicinājumi**”. Konferences mērķis bija atskatīties uz paveikto korupcijas novēršanā un apkarošanā piecos gados, kopš Biroja izveidošanas, pārrunāt turpmākās darbības prioritātes un iespējamus uzlabojumus, kā arī apspriest starptautiskos standartus cīņai pret korupciju un to ieviešanu Latvijā.

Konferencē piedalījās Ministru prezidents, Valsts kancelejas, Valsts kontroles, VID, Valsts administrācijas skolas un Valsts policijas vadītāji, Ģenerālprokurors, Augstākās tiesas Krimināllietu tiesu palātas un Rīgas apgabaltiesas pārstāvji, Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas priekšsēdētājs, pārstāvji no Tiesībsarga biroja, Latvijas Universitātes, Latvijas Zinātņu akadēmijas Ekonomikas institūta, Sabiedriskās politikas centra „Providus” un sabiedrības par atklātību „Delna”, kā arī starptautiskie eksperti no ANO, Eiropas Komisijas, Austrijas, Lielbritānijas, Lietuvas un Polijas.

Konferences ietvaros tika organizētas divas paneldiskusijas – par tendencēm un nākotnes izaicinājumiem korupcijas novēršanā un apkarošanā un labas pārvaldības stiprināšanu.

2007.gadā Biroja darbinieki turpināja papildināt savas zināšanas, kā arī dalīties pieredzē dažādos starptautiskajos semināros, konferencēs un apmācību programmās, tajā skaitā OLAF un Vācijas Kriminālpolicijas rīkotajā seminārā par apkarošanas jautājumiem, Zviedrijas Upsalas Universitātes Centrālāzijas – Kaukāza institūta konferencē „Baltijas valstu pievienošanās Šengenei –

izaicinājumi un iespējas”, Austrijas Iekšlietu ministrijas rīkotajā 1.Starptautiskajā pretkorupcijas vasaras skolā „Prakse tiekas ar zinātni”, 8.starptautiskajā konferencē „Cīņa pret korupciju – starptautiskā ideju un pieredzes apmaiņa un sadarbības stiprināšana”.

Sadarbībā ar ASV un OECD, Biroja pārstāvji kā eksperti sniedza savu palīdzību **Ukrainas** kolēģiem pretkorupcijas politikas jomā un valsts amatpersonu ienākumu deklarāciju izstrādes jomā. 2007.gada decembrī Biroja pārstāvis kā eksperts piedalījās ANO attīstības programmas rīkotajā apaļā galda diskusijā „ANO pretkorupcijas konvencijas ieviešana un ratifikācija” Dušanbe, **Tadžikistānā**. Biroja pārstāvis iepazīstināja Tadžikistānas kolēģus ar Latvijas pieredzi ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanā, kā arī informēja par Biroja darbību un būtiskākajām prioritātēm.

2007.gadā Birojā pieredzes apmaiņas vizītē ieradās **Melnkalnes muitas** pārstāvji. Vizītes laikā Melnkalnes kolēģi īpašu interesi izrādīja par Biroja izveides procesu, funkcijām, pieredzi korupcijas apkarošanā, kā arī īstenotajiem izglītošanas pasākumiem un sociālās reklāmas kampaņām.

Ieviešot **Apvienoto Nāciju Organizācijas (ANO) Pretkorupcijas konvenciju**, **Birojs** kā koordinējošā institūcija Latvijā, sekmīgi sagatavoja un iesniedza atbildes uz ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanas pašnovērtējuma anketu. Šajā ietvarā Biroja pārstāvji arī iesaistījušies trijās ANO darba grupās un piedalījušies to sanāksmēs. Darba grupas par starptautisko sadarbību tehniskās palīdzības sniegšanā ANO Pretkorupcijas konvencijas ieviešanai sanāksme norisinājās 2007.gada maijā Montevideo, Urugvajā. Biroja pārstāvis piedalījās diskusijās par iespējām sniegt palīdzību citām valstīm, lai veicinātu konvencijas prasību ieviešanu un dalītos labajā praksē. Biroja pārstāvis sniedza informāciju par Biroja pieredzi palīdzības saņemšanā un sniegšanā citām valstīm, kā arī piedalījās diskusijā par uzsākto pasākumu lietderīgumu. Augustā Vīnē Biroja un Latvijas Republikas Ģenerālprokuratūras pārstāvji piedalījās divās citās darba grupās – par noziedzīgi iegūtu līdzekļu atgūšanas mehānismu un ANO konvencijas ieviešanas novērtēšanas mehānisma izstrādi.

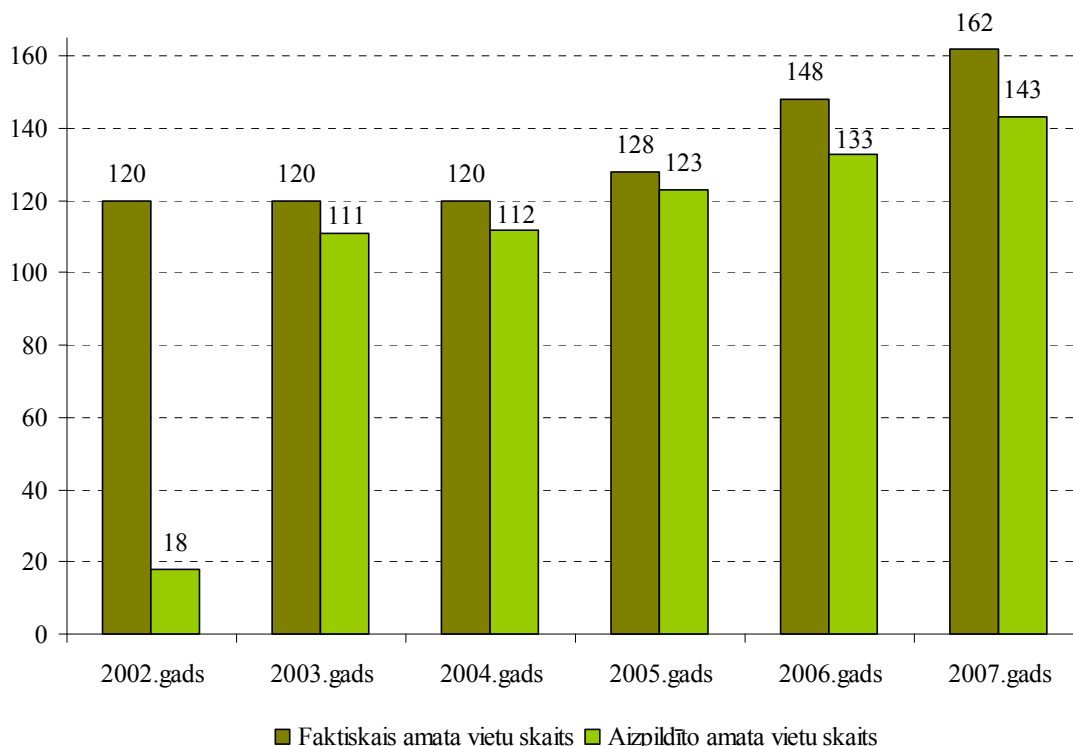
Lai veicinātu Eiropas Savienības (turpmāk – ES) valstu sadarbību, Biroja pārstāvis piedalījās Krāpšanas apkarošanas koordinācijas dienestu (AFCOS) Apaļā galda sanāksmē 2007.gada oktobrī Ļubļanā, Slovēnijā. Sanāksmē piedalījās jauno ES valstu, kā arī Turcijas un bijušās Dienvidslāvijas Republikas Maķedonijas pārstāvji. Tika pārrunāti jautājumi, kas saistīti ar ES dalībvalstu un kandidātvalstu kopējo sadarbību krāpšanas novēršanā, kas saistīta ar ES līdzekļu izmantošanu.

Pārskata periodā Biroja pārstāvji turpināja dalību **Baltijas jūras reģiona valstu padomes** darba grupā demokrātisko institūciju izveides jautājumā, palīdzot izstrādāt aptaujas anketu par labo praksi institūciju iekšējo pretkorupcijas sistēmu izveidē Baltijas jūras reģiona valstīs.

Biroja personāls

2007.gada sākumā Birojā strādāja 133 darbinieki (112 amatpersonas un 21 darbinieks), gada beigās – **143** darbinieki (124 amatpersonas un 19 darbinieki). Kopumā Birojā 2007.gadā bija 162 štata vietas.

19.Attēls. Amata vietu skaita dinamika 2002. – 2007.gads

2007.gadā Birojā amatā ieceltas **13** amatpersonas un pieņemti darbā **4** darbinieki, atbrīvotas 5 amatpersonas un 2 darbinieki. Pārskata perioda beigās Birojā bija 20 vakantas amata vietas.

Biroja personāla rotācijas koeficients¹ 2007.gadā bija 0,17. Personāla atjaunošanas koeficients² 0,12.

Birojā 2007.gada beigās strādāja 60 vīrieši (42%) un 83 sievietes (58%). Vidējais darbinieku vecums – 35 gadi.

Izmaiņas Biroja struktūrā 2007.gadā

Ar 2007.gada 1.janvāri Birojā tika izveidotas papildus 14 amata vietas, kopā **162** štata vietas. Tika izveidota Revīzijas nodaļa ar 5 amata vietām – 1 nodaļas vadītājs, 4 galvenie speciālisti, Operatīvo izstrāžu nodaļā (operatīvās analīzes grupa) – 5 galveno speciālistu amata vietas, Politisko organizāciju finansēšanas kontroles nodaļā – nodaļas vadītāja vietnieka un 1 galvenā

¹ pieņemto skaits + atbrīvoto skaits/darbinieku vidējais skaits

² pieņemto skaits/darbinieku vidējais skaits

speciālista amata vieta, Informātikas nodaļā – 1 galvenā speciālista amata vieta, Darbības nodrošinājuma nodaļā – 1 galvenā speciālista amata vieta.

Ar 2007. gada 1.augustu atbilstoši funkcijām tika precizēts Korupcijas analīzes un pret darbības metodikas izstrādes nodaļas nosaukums, kura turpmāk sauksies Korupcijas analīzes un politikas plānošanas nodaļa.

Ar 2007.gada 10.septembri Sabiedrisko attiecību un izglītošanas nodaļā, Darbības nodrošinājuma nodaļā un Personāla nodaļā tika izveidoti nodaļas vadītāja vietnieku amati.

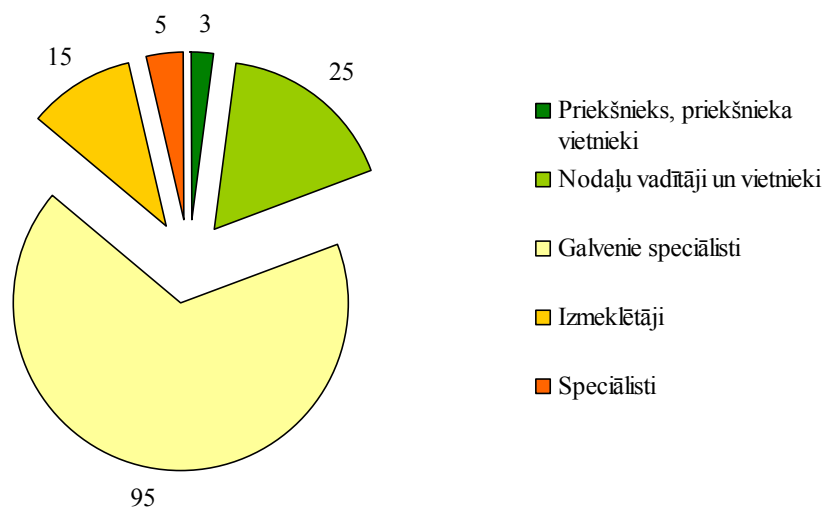
Ar 2007.gada 8.novembri Slepēnības režīma nodrošināšanas nodaļas speciālista amats tika pārveidots par galvenā speciālista amatu, kura pamatpienākumi saistīti ar informācijas sistēmu drošības uzraudzību.

Darbinieku izglītība un kvalifikācijas paaugstināšana

2007.gada beigās Birojā strādāja 124 (86,7%) darbinieki ar augstāko izglītību, 19 (13,3%) darbinieki ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību, 8 (5,5%) darbinieki turpina mācības augstskolā. 80 Biroja darbinieki ir ieguvuši profesionālo augstāko izglītību vai bakalaura grādu, 43 maģistra grādu un 1 doktora grādu.

2007.gadā vairāki Biroja darbinieki turpināja studijas augstākās izglītības iestādēs, galvenokārt maģistrantūrā, apgūstot tiesību zinātņu programmas. Biroja vadība atbalsta darbinieku studijas un saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteikto Biroja darbiniekiem var tikt segta puse mācību gada maksas. 2007.gadā 14 Biroja darbiniekiem tika segta puse mācību gada maksas Ls 4924,25 apmērā.

20.Attēls. Biroja darbinieku sadalījums pa amatiem uz 2007.gada 31.decembri

Biroja darbinieku izglītība kvalifikācijas paaugstināšana

2007.gada beigās Birojā strādāja 124 (86,7%) darbinieki ar augstāko izglītību, 19 (13,3%) darbinieki ar vidējo vai vidējo speciālo izglītību, 8 (5,5%) darbinieki turpina mācības augstskolā. 80 Biroja darbinieki ir ieguvuši profesionālo augstāko izglītību vai bakalaura grādu, 43 maģistra grādu un 1 doktora grādu.

2007.gadā vairāki Biroja darbinieki turpināja studijas augstākās izglītības iestādēs, galvenokārt maģistrantūrā, apgūstot tiesību zinātņu programmas. Biroja vadība atbalsta darbinieku studijas un saskaņā ar Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja likumā noteikto Biroja darbiniekiem var tikt segta puse mācību gada maksas. 2007.gadā 14 Biroja darbiniekiem tika segta puse mācību gada maksas Ls 4924,25 apmērā.

4.tabula Personāla iedalījums pēc izglītības jomām

	<i>Darbinieku skaits</i>	<i>%</i>
Darbinieku skaits ar augstāko izglītību	124	86,7
t.sk. amatpersonas	119	83,2
t.sk. darbinieki	5	3,5
Darbinieku sadalījums pa izglītības līmeņiem		
doktora grāds	1	0,7
maģistra grāds	43	30,1
bakalaura grāds un profesionālā augstākā izglītība	80	55,9
vidējā, vidējā speciālā izglītība	19	13,3
Izglītības jomas*		
tiesību zinātnes	65	52,4
ekonomika un vadības zinības	30	24,2
politikas zinātne un socioloģija	5	4,1
komunikācijas (žurnālistika, sabiedriskās attiecības)	1	0,8
citas	23	18,5

* pēc iegūtās pirmās augstākās izglītības

2007.gadā Biroja darbinieki kvalifikācijas paaugstināšanai izmantoja mācību firmu piedāvātos kursus, piedalījās starptautisko sadarbības projektu ietvaros organizētajās mācībās, semināros,ursos, konferencēs gan Latvijā, gan ārvalstīs.

Kvalifikācijas paaugstināšana bija saistīta ar zināšanu un prasmju pilnveidošanu juridiskajos jautājumos (publisko iepirkumu organizēšana, administratīvais process) – 56 darbinieki, finanšu un grāmatvedības jomā – 5 darbinieki, informātikas jomā – 4 darbinieki, sabiedriskās attiecības un komunikācija - 21 darbinieks, vadības zinībās – 27 darbinieki, kvalitātes vadība – 2 darbinieki, iekšējā audita jomā – 2 darbinieki, svešvalodas: angļu valoda – 7 darbinieki, franču valoda – 1 darbinieks.

Biroja darbinieku kvalifikācijas paaugstināšanai 2007.gadā no Biroja finanšu līdzekļiem apmaksātie kursi, semināri un konferences sastāda Ls 19 221,92, tai skaitā arī svešvalodu apguvei.

2008. gadā plānots izstrādāt Biroja personāla attīstības stratēģiju 2008. – 2010.gadam, kurā tiks analizēta pašreizējā situācija un noteikti turpmākās attīstības virzieni personālvadības jomā Birojā.

Budžeta informācija

Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums 2007.gadā (latos)

Nr. p.k.	Finanšu līdzekļi	Iepriekšējā gadā (faktiskā izpilde)	Pārskata gadā	
			apstiprināts likumā	faktiskā izpilde
1.	Finanšu resursi izdevumu segšanai (kopā)	3 165 776	3 580 670	3 580 670
1.1.	dotācijas	2 623 616	3 558 421	3 558 421
1.2.	maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	-	-	-
1.3.	ārvalstu finanšu palīdzība	542 160	22 249	22 249
2.	Izdevumi (kopā)	3 160 224	3 560 524	3 482 647
2.1.	uzturēšanas izdevumi (kopā)	2 540 876	3 450 995	3 373 118
2.1.1.	subsīdijas un dotācijas, tai skaitā iemaksas starptautiskajās organizācijās	4 519	4 742	4 741
2.1.2.	pārējie uzturēšanas izdevumi	2 536 357	3 446 253	3 368 377
2.2.	izdevumi kapitālieguldījumiem	619 348	109 529	109 529

Saskaņā ar likumu „Par valsts budžetu 2007.gadam” Birojam tika piešķirti 3 580 670 lati, no kuriem izlietoti 3 483 tūkst. latu jeb 97,3%. Līdzekļu atlikums 98 tūkst. latu jeb 2,7 % apmērā saskaņā ar Ministru kabineta 2007.gada 3.aprīļa noteikumu Nr.232 „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja budžeta programmā 02.00.00 „Operatīvās darbības pasākumu nodrošināšana” paredzētās apropriācijas piešķiršanas, izlietojuma un uzraudzības kārtība”4.punktu gada beigās tika atmaksāts valsts budžetā.

Biroja kopējo izdevumu izpilde 2007.gadā ir 3 483 tūkst. latu, salīdzinot ar iepriekšējā gada izpildi izdevumu apjoms ir palielinājies par 323 tūkst. latu jeb 10%. Tas saistīts ar izdevumu palielināšanos darba samaksai, pabalstiem un pakalpojumu apmaksai.

2007.gadā prioritāro pasākumu ietvaros tika organizēta sociālās reklāmas kampaņa, nodrošināta Operatīvo izstrāžu nodaļas Analītiskās grupas un Revīzijas nodaļas darba uzsākšana. Iegādātas *Lotus Notes* un *Microsoft* programmu licences. Plānotajā apjomā pabeigta Biroja integrētās informācijas sistēmas un lokālās datu bāzes uzlabošana.

Ārvalstu un starptautisko institūciju finanšu palīdzības projektu rezultāti un līdzekļu izlietojums

2007.gadā Birojs veiksmīgi īstenoja tehniskās palīdzības projektu „Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja izmeklēšanas spēju stiprināšana” (*„Strengthening of Investigatory Capabilities of the Corruption Prevention and Combating Bureau”*) Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (OLAF) *Hercule* programmas ietvaros, kura paredz iespēju Eiropas Savienības dalībvalstu tiesībsargājošām iestādēm iegādāties speciālo izmeklēšanas tehniku, kas paredzēta tādu noziedzīgu nodarījumu kā korupcija atklāšanai. OLAF projekta īstenošanai Birojam tika piešķirts finansējums 32 000 EUR apmērā. Šī projekta ietvaros Birojs iegādājās speciālo izmeklēšanas tehniku, kas turpmāk būtiski veicinās Biroja korupcijas apkarošanas funkcijas īstenošanu un palielinās Biroja spējas veiksmīgi īstenot operatīvos pasākumus un izmeklēt noziedzīgos nodarījumus, kas ir saistīti ar korupciju.

Pārskata periodā Birojs sadarbībā ar Itālijas Augsto komisariātu korupcijas un citu pretlikumīgu darbību valsts pārvaldē novēršanā un apkarošanā un Austrijas Iekšlietu ministriju iesniedza Eiropas Komisijai pieteikumu „Noziedzības novēršanas un apkarošanas” programmas ietvaros finansējuma saņemšanai projektam „Cīņa pret korupciju Eiropā”. Projekta ietvaros paredzēts izstrādāt metodiku un programmatūru korupcijas analīzei.

Eiropas Komisijas „Noziedzības novēršanas un apkarošanas” programmas ietvaros Birojs sadarbībā ar Austrijas Iekšlietu ministriju, Lietuvas STT un Slovēnijas Pretkorupcijas komisiju pārskata periodā iesniedza projekta pieteikumu 2.Starptautiskajai pretkorupcijas vasaras skolai „Prakse tiekas ar zinātnei”.

2007.gadā tika pabeigts darbs pie Pasaules Bankas finansētā projekta „Korupcijas apkarošanā iesaistīto institūciju stiprināšana” ieviešanas. Tika izpildīti divi pēdējie darba uzdevumi: sagatavotas „Vadlīnijas par interešu konflikta novēršanas tiesiskā regulējuma būtiskākajiem nosacījumiem amatpersonu darbībā civildienesta ierēdņiem, policistiem, valsts un pašvaldību iestāžu vadītājiem, valsts un pašvaldību uzņēmumu valdes un padomes locekļiem, kā arī valsts amatpersonām jūras ostās”, kā arī sagatavots ziņojums „Korupcijas riski un informācijas pieejamība ES Kohēzijas fonda līdzekļu apgūvē Latvijā”, kurus īstenoja sabiedriskās politikas centrs „Providus”.

Iekšējās kontroles sistēmas efektivitātes pilnveidošana

Lai nodrošinātu efektīvu un mērķtiecīgu institūcijas darbību, tiek veidotas, uzturētas un uzraudzītas iekšējās kontroles sistēmas. Šo sistēmu darbības novērtēšanai valsts pārvaldē ieviests iekšējais audits, kura darbības pamatprincipi noteikti Iekšējā audita likumā. Saskaņā ar šo likumu un 2003.gada 15.maija Ministru prezidenta rīkojumu Nr.223 „Grozījumi Ministru prezidenta 2003.gada 11.februāra rīkojumā Nr.57 „Par iekšējā audita sistēmu Ministru prezidentam tieši padotajās institūcijās”” 2.punktu, Birojā izveidota Iekšējā audita nodaļa audita veikšanai iestādē.

Atbilstoši Iekšējā audita nodaļas izstrādātajiem stratēģiskajam un gada plāniem, pārskata periodā tika auditētas šādas Biroja sistēmas – Kopējā pārvalde un vadība, Finanšu vadība, Personāla vadība, Darbības nodrošināšana, Informācijas tehnoloģijas un Biroja specifiskās sistēmas.

5.tabula Iekšējā audita nodaļas auditējamās sistēmas 2007. gadā

<i>Nr. p. k.</i>	<i>Auditējamā sistēma</i>	<i>Iekšējo auditu skaits</i>
1.	Kopējā pārvalde un vadība	1
2.	Finanšu vadība	1
3.	Personāla vadība	1
4.	Darbības nodrošināšana	1
5.	Informācijas tehnoloģija	1
6.	Biroja specifiskās sistēmas	1
Kopā iekšējo auditu skaits:		6

Pamatojoties uz iegūto informāciju var uzskatīt, ka kopumā iekšējās kontroles sistēma Birojā ir izveidota, tiek uzturēta un pilnveidota, lai gan atsevišķos posmos iekšējās kontroles procedūras ir iespējams vēl pilnveidot.

Auditu laikā konstatētās nepilnības tiek novērstas, īstenojot Biroja priekšnieka apstiprinātos audita ieteikumus iekšējās kontroles sistēmas pilnveidošanai.

2007.gadā tika sniegti 15 ieteikumi, no kuriem 3 ar augstu nozīmīguma pakāpi, 10 ar vidēju un 2 ar zemu nozīmīguma pakāpi. Auditā norises gaitā izstrādātie ieteikumi iekšējās kontroles procedūru pilnveidošanai ir saskaņoti ar auditējamo sistēmu vadītājiem un Biroja vadību.

Pārskata gadā Biroja iekšējā audita nodaļa ir sniegusi konsultācijas par iekšējās kontroles sistēmas jautājumiem.

Iekšējā audita nodaļa ir veikusi sešus auditus saskaņā ar 2007.gada plānu. Par veiktajiem auditiem ir iesniegti ziņojumi, kuros ir atspoguļoti svarīgākie

ieteikumi un norādīti to ieviešanas termiņi un atbildīgās personas. Būtiskākie ieteikumi, kas radušies, veicot iekšējos auditus dažādās Biroja sistēmās:

- sistēma „Kopējā pārvalde un vadība”:
 - Izvērtēt iespēju izveidot stratēģiskās vadīšanas darba grupu Biroja darbības stratēģijas izstrādei;
- sistēma „Personāla vadība”:
 - Izvērtēt profesionālās orientācijas un kvalifikācijas paaugstināšanas vajadzības Birojā un izskatīt iespējas rīkot apmācības un pieredzes apmaiņu Latvijā vai starptautiskā līmenī.

Saskaņā ar Iekšējā audita darba plānu 2008.gadam ir paredzēti auditi sistēmās: Kopējā pārvalde un vadība, Darbības nodrošināšana, Informācijas tehnoloģijas un Biroja specifiskās sistēmas.